

SLOVENSKÉ NÁRODNÉ
STREDISKO
PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

Ročná záverečná správa

o činnosti Slovenského
národného strediska
pre ľudské práva
za rok **2020**

I.	IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
II.	POSTAVENIE A ÚLOHY	4
III.	ČINNOSŤ A VÝSTUPY	5
A	HLAVNÉ AKTIVITY STREDISKA	5
	A.1 Prierezové aktivity	5
	A.2 Rovnaké zaobchádzanie	16
	A.3 Hospodárske a sociálne práva	19
	A.4 Občianske a politické práva	22
B	BUDOVANIE A POSILŇOVANIE KAPACÍT ZAMESTNANCOV A ZAMESTNANKÝŇ STREDISKA	23
	B.1 Účasť na odborných podujatiach a vzdelávacích aktivitách	23
	B.2 Letná akadémia Strediska	24
	B.3 Členstvo v expertných pracovných skupinách na vnútroštátnej úrovni	25
	B.4 Členstvo v expertných pracovných skupinách na medzinárodnej úrovni	26
	B.5 Budovanie expertnej knižnice Strediska	27
C	KOMUNIKÁCIA	27
IV.	FINANČNÉ HOSPODÁRENIE	32

I. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov:

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva

Sídlo:

Laurinská 18, 811 01 Bratislava 1

IČO:

30 807 549 (pridelené Štatistickým úradom SR)

Štatutárny orgán:

Mgr. Tomáš Földes – poverený výkonom kompetencií výkonného riaditeľa (do 31.10.2020)

PhDr. Silvia Porubánová - výkonná riaditeľka (od 01.11.2020)

Forma zriadenia:

Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a Organizáciou Spojených národov o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva - Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 29/1995 Z. z.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov

Právna forma:

Nezávislá právnická osoba zriadená zákonom

Nezapisuje sa do Obchodného registra

Riadiaci a kontrolný orgán:

Správna rada

Predseda Správnej rady:

JUDr. Zuzana Številová (do 13.01.2020)

doc. JUDr. Peter Varga, PhD. (od 25.09.2020)

Kontrolný orgán na hospodárenie s finančnými prostriedkami:

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Kontakt:

telefón: 02/208 501 14

e-mail: info@snslp.sk

www.snslp.sk

Facebook [@Strediskopreludskeprava](https://www.facebook.com/Strediskopreludskeprava)

Instagram [@strediskopreludskeprava](https://www.instagram.com/strediskopreludskeprava)

II. POSTAVENIE A ÚLOHY

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (ďalej ako „Stredisko“) bolo zriadené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva (ďalej ako „zákon č. 308/1993 Z. z.“), s účinnosťou od 1. januára 1994 na základe medzinárodnej zmluvy (Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a Organizáciou Spojených národov o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva - Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 29/1995 Z. z.). Podľa citovaného zákona je Stredisko nezávislou právnickou osobou sui generis, ktorá sa nezapisuje do Obchodného registra.

Podrobnosti o vnútorných pomeroch Strediska upravuje Štatút Strediska, ktorý je v súlade s citovanou medzinárodnou zmluvou, obsahujú-

cou tiež záväzok vlády Slovenskej republiky (ďalej ako „SR“) finančne zabezpečiť udržateľnosť a právnu a prevádzkovú nezávislosť Strediska.

Stredisko ako nezávislá právnická osoba plní nezastupiteľné úlohy v oblasti ľudských práv a základných slobôd a dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania.

Od roku 2004 je činnosť Strediska úzko spätá s uplatňovaním antidiskriminačnej legislatívy v SR, kedy zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) ustanovil Stredisko ako jedinú slovenskú inštitúciu pre rovnoprávnosť, t. j. pre posudzovanie dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona.

Stredisko v zmysle zákona č. 308/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov najmä:

- monitoruje a hodnotí dodržiavanie ľudských práv a dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona,
- zhromažďuje a na požiadanie poskytuje informácie o rasizme, xenofóbii a antisemitizme v SR,
- uskutočňuje výskumy a prieskumy na poskytovanie údajov v oblasti ľudských práv, zhromažďuje a šíri informácie v tejto oblasti,
- pripravuje vzdelávacie aktivity a podieľa sa na informačných kampaniach s cieľom zvyšovania tolerance spoločnosti,
- zabezpečuje právnu pomoc obetiam diskriminácie a zastupuje účastníkov v konaní vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona,
- vydáva na požiadanie fyzických osôb alebo právnických osôb alebo z vlastnej iniciatívy odborné stanoviská vo veciach dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona,
- vykonáva nezávislé zisťovania týkajúce sa diskriminácie,
- vypracúva a uverejňuje správy a odporúčania o otázkach súvisiacich s diskrimináciou,
- poskytuje knižničné služby a iné služby v oblasti ľudských práv.

Stredisko každoročne, do 30. apríla, vypracúva a uverejňuje na svojom webovom sídle (pojem je súhrnný pre termíny webové sídlo a webová stránka) Správu o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za predchádzajúci rok, ktorú pred zverejnením prerokúva Správna rada Strediska na svojom zasadnutí.

Stredisko pri plnení úloh spolupracuje s orgánmi štátnej správy, územnej samosprávy, mimovládnyimi organizáciami, ktoré pôsobia v oblasti ľudských práv, s medzinárodnými organizáciami pôsobiace v tejto oblasti a

s partnerskými organizáciami v zahraničí, pôsobiace v oblasti ľudských práv. V súvislosti s postavením Strediska na medzinárodnej úrovni (ako národná inštitúcia na ochranu a podporu ľudských práv je členom európskej siete ENNHRI a ako orgán pre rovnaké zaobchádzanie je členom európskej siete Equinet) sa Stredisko zameriava na plnenie úloh vyplývajúcich z členstva v týchto medzinárodných zoskupeniach.

Všetky svoje zákonné úlohy a kľúčové aktivity vyvíja Stredisko aj v regiónoch prostredníctvom 3 regionálnych kancelárií v Žiline, Banskej Bystrici a Košiciach.

III. ČINNOSŤ A VÝSTUPY

A. HLAVNÉ AKTIVITY STREDISKA

A.1 PRIEREZOVÉ AKTIVITY

A.1.1 PRÁVNÁ POMOC

Na úrovni poskytovania služieb právnej pomoci Stredisko eviduje celkovo 107 prípadov namietanej diskriminácie. V 6 prípadoch však neidentifikovalo antidiskriminačným normatívom chránenú oblasť, resp. namietanú diskrimináciu nebolo možné vyhodnotiť ani v intenciách porušenia článku 12 Ústavy Slovenskej republiky, resp. v zmysle príslušných ustanovení medzinárodných zmluvných záväzkov Slovenskej republiky. Vo zvyšných prípadoch postupovalo v procese vybavovania podnetu v súlade s výkonom jeho antidiskriminačného zákonného mandátu.

V 69 prípadoch sa klienti a klientky Strediska sťažovali na diskrimináciu v oblasti pracovnoprávných a im obdobných právnych vzťahov. V ďalších 9 prípadoch išlo o podnety, v rámci ktorých potenciálne obeť diskriminácie namietali nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania v oblasti poskytovania tovarov a služieb a v 8 podnetoch sa klienti a klientky dožadovali právnej pomoci v právnej veci namietanej diskriminácie v oblasti sociálneho zabezpečenia. V 5 prípadoch išlo o podnety namietanej diskriminácie v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti a v 4 prípadoch sa na Stredisko obrátili klienti a klientky namietajúci porušenie zákazu diskriminácie v oblasti práv spojených s výkonom trestu odňatia slobody. Napokon, v rámci 6 podnetov Stredisko identifikovalo chránenú oblasť vzdelávania.

Pokiaľ ide o chránené dôvody, ktoré boli klientmi a klientkami Strediska označené za dôvody menej priaznivého zaobchádzania, údaje sú nasledovné: 37 podnetov namietanej diskriminácie z dôvodu iného postavenia, 6 podnetov namietanej vekovej diskriminácie, 7 podnetov namietanej diskriminácie z dôvodu zdravotného postihnutia, 3 podnety namietanej diskriminácie z dôvodu príslušnosti k etnickej skupine (v týchto prípadoch rómskej etnickej skupine), 4 podnety namietanej diskriminácie z dôvodu pohlavia, 3 podnety namietanej diskriminácie z dôvodu sexuálnej orientácie, 2 podnety namietanej diskriminácie z dôvodu odborovej činnosti, 2 podnety namietanej diskriminácie z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti, 1 podnet namietanej diskriminácie z dôvodu

inéno zmýšľania a 1 podnet namietanej diskriminácie z dôvodu rodinného stavu. Až v 36 prípadoch namietanej diskriminácie klienti a klientky nedokázali stotožniť motív menej priaznivého zaobchádzania s akýmkoľvek z antidiskriminačným normatívom zakázaných dôvodov, resp. neuviedli také skutkové okolnosti prípadu, na základe ktorých by bolo možno dospieť k dôvodnej domnienke o zakázanom menej priaznivom zaobchádzaní.

Zo 107 prípadov, klientmi a klientkami namietanej diskriminácie, bolo 15 prípadov dôvodných, t. j. Stredisko ďalej vec vybavovalo v súlade s jeho antidiskriminačným mandátom. V rámci týchto prípadov identifikovalo v 2 prípadoch diskrimináciu v oblasti vzdelávania, v 11 prípadoch diskrimináciu v oblasti pracovnoprávných a im obdobných právnych vzťahov a v 1 prípade diskrimináciu v oblasti sociálneho zabezpečenia. V jednom prípade postupovalo aj v intenciách nastavenia preventívnych mechanizmov pred možnou diskrimináciou v oblasti poskytovania tovarov a služieb.

V rámci uvedených 14 prípadov identifikovalo až v 12 prípadoch chránený dôvod iného postavenia. V ďalších 2 prípadoch išlo o diskrimináciu založenú na pohlaví a v 1 prípade o diskrimináciu založenú na veku. V 2 prípadoch identifikovalo kumuláciu chránených dôvodov a k už uvedeným dôvodom tak možno priradiť aj diskrimináciu založenú na inom zmýšľaní a diskrimináciu založenú na vierovyznaní.

Bezplatnú právnu pomoc vo forme zastupovania v civilnom súdnom konaní v antidiskriminačných sporoch poskytlo v 2 prípadoch. V oboch prípadoch podalo v mene klienta a klientky žaloby ešte pred začiatkom kalendárneho roka 2020. V prvom prípade ide o zastupovanie klienta v antidiskriminačnom spore v oblasti pracovnoprávných a im obdobných právnych vzťahov, kde k jeho diskriminácii došlo z dôvodu iného postavenia, do ktorého sa dostal v dôsledku sexuálneho pomeru s konateľkou zamestnávateľa. V druhom prípade ide o zastupovanie maloletej klientky v antidiskriminačnom spore v oblasti prístupu k vzdelávaniu, kde k jej diskriminácii

došlo z dôvodu jej iného postavenia v kumulácii s chráneným dôvodom zdravotného postihnutia. V oboch prípadoch boli klient a klientka Strediska úspešní v prvostupňovom konaní, v celom rozsahu, pričom obe právne veci sú aktuálne v procesnom štádiu odvolacieho konania. V 1 z uvedených 2 prípadov súd rozhodol v kalendárnom roku 2020. Išlo o rozsudok Okresného súdu v Žiline, evidovaný pod spisovou značkou: 7C/83/2019. V kontexte právnych úkonov Stredisko vypracovalo v mene klientky vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného k žalobe zo dňa 14.02.2020. Zastupovalo klientku na pojednávaní na Okresnom súde Žilina dňa 27.07.2020. Uvedený súd na pojednávaní vyhlásil rozsudok v prospech klientky Strediska. Žalovaný podal odvolanie a Stredisko sa k nemu v mene klientky vyjadrilo dňa 08.12.2020. V druhom spomínanom prípade sa v právnej veci klienta nič neudialo, spis je pridelený zákonnému senátu Krajského súdu v Nitre už od mája 2019.

Verejnú žalobu, tak, ako ju upravujú ustanovenia § 9a a § 10 antidiskriminačného zákona, Stredisko nepodalo. Priebežne analyzuje možnosti jej podania. Úspešnému uplatneniu náležitých a dôvodných nárokov bráni objektívna prekážka absentujúcich legislatívnych mechanizmov. V jednom prípade však Stredisko dospelo k mimosúdnej dohode o urovnaní antidiskriminačného sporu. Nezávislým zisťovaním identifikovalo diskriminačné znaky inzerátov na známom internetovom portáli. Následne sa mu podarilo uzavrieť s jeho prevádzkovateľom dohodu o odstránení diskriminácie a prijatí prevenčných mechanizmov na zabránenie opätovného vzniku protiprávneho stavu.

Stredisko vydalo celkovo 20 odborných stanovísk týkajúcich sa namietaného nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, pričom 17 z nich zverejnilo v anonymizovanej podobe na svojom webovom sídle. Zvyšné tri stanoviská nezverejnilo

na výslovnú žiadosť dotknutých osôb. Vykonalo tiež nezávislé zisťovania vo veciach možnej diskriminácie, ktoré zverejnilo na webovom sídle. Niektoré zo začatých nezávislých zisťovaní neukončilo, a to vzhľadom k povahe veci. Bude sa nimi naďalej zaoberať v nasledujúcom období.

V rámci výkonu ľudskoprávneho mandátu, poskytlo Stredisko právnu pomoc vo forme právneho poradenstva 40 osobám, namietajúcim ohrozenie či porušenie ľudských práv a základných slobôd. Dotknuté osoby namietali predovšetkým porušenie širokej škály ľudských práv zaručených Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Dožadovali sa usmernenia k podaniu sťažnosti na Európsky súd pre ľudské práva. Značnú časť klientely tvorili osoby namietajúce neprimerané obmedzenie vo výkone ľudských práv a základných slobôd spojených s opatreniami na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19. Namietali porušenie práva na ochranu verejného zdravia, neprimerané obmedzenie slobody pohybu, porušenie práva na pokojný výkon závislej práce, neprimerané obmedzenie prístupu k súdnej ochrane, zbytočné prietahy v súdnom konaní, porušenie práva na primerané hmotné zabezpečenie, neprimerané obmedzenie slobody vo výbere miesta pobytu, obmedzenie vo výkone práva na pokojné zhromažďovanie, neprimerané obmedzenie vo výkone vlastníckeho práva. Stredisko vo všetkých týchto prípadoch usmernilo klientky a klientov, pričom vyslovilo predbežný právny záver o možno neprípustnom obmedzení vo výkone ľudských práv a základných slobôd.

Stredisko aktívne sledovalo vývoj v oblasti prijímania právnych predpisov a štátnych politík. V roku 2020 sa Stredisko zapojilo do štyroch legislatívnych procesov (LP/2020/267, LP/2020/355, LP/2020/341 a LP/2020/342). V rámci legislatívnych procesov sa Stredisko zameriavalo na zlepšenie postavenia Strediska ako inštitúcie v inštitucionálnej ochrane ľudských práv, a to návrhmi podporujúcimi alebo rozširujúcimi mandát a právomoci Strediska (LP/2020/267 a LP/2020/341). Zároveň sa Stredisko zameralo aj na ochranu a podporu sexuálnych a reprodukčných práv, a to návrhmi podporujúcimi zachovanie alebo zlepšenie prístupnosti k službám plánovaného rodičovstva v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania. Stredisko bolo prizvané do dvoch rozporových konaní, a to Ministerstvom spravodlivosti SR (LP/2020/267) a Ministerstvom zdravotníctva SR (LP/2020/355).

V rámci tvorby štátnych politík v oblasti ochrany a podpory ľudských práv sa Stredisko podieľalo na príprave viacerých akčných plánov priamo alebo prostredníctvom zastúpenia vo vybraných výboroch Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú

rovnosť. Stredisko sa podieľalo na príprave štátnych politík (národných akčných plánov a/alebo stratégií): Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021 - 2030, Koncepcia boja proti radikalizmu a extrémizmu do roku 2024, Národný akčný program pre podnikanie a ľudské práva 2020 – 2025, Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách 2020 - 2025, Celostátna stratégia rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike a Akčný

plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2020 – 2025, Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030. V rámci participatívnych procesov tvorby dotknutých štátnych politík bolo snahou Strediska, aby jednotlivé štátne politiky plne reflektovali medzinárodné ľudsko-právne záväzky Slovenskej republiky, odporúčania Univerzálneho periodického hodnotenia a zmluvných výborov OSN a tiež potreby jednotlivých zraniteľných skupín spoločnosti.

A.1.2 ZOSTAVENIE SÚBORU INDIKÁTOROV PRE MONITOROVANIE DODRŽIAVANIA ĽUDSKÝCH PRÁV

Stredisko v roku 2020 otvorilo dve pracovné skupiny k zostaveniu indikátorov pre monitorovanie dodržiavania ľudských práv:

- Pracovná skupina pre zostavenie indikátorov pre monitorovanie práva na ochranu životného prostredia, právo na informácie a participáciu na ochrane životného prostredia a dopadu zmeny klímy na ľudské práva sa stretla v roku 2020 v septembri a novembri. Pozvanie do pracovnej skupiny prijali nasledovné organizácie a iniciatívy: Greenpeace, Nestrácajme čas!, Znepokojené matky, Fakulta prírodných vied UK, Katedra environmentálnej ekológie, Slovenský hydrometeorologický ústav, Ministerstvo životného prostredia SR, Slovenská agentúra životného prostredia SR, Štátna ochrana prírody SR, Ústav hydrológie SAV, Výskumný ústav vodného hospodárstva a nezávislí experti a expertky.
- Pracovná skupina pre zostavenie indikátorov pre monitorovanie práva na vzdelávanie sa v roku 2020 stretla raz a to v novembri 2020 a následne boli prijaté pripomienky a návrhy elektronickou formou. Pozvanie do pracovnej skupiny prijali nasledovné organizácie a iniciatívy: Platforma rodín detí so

zdravotným znevýhodnením, Nadácia otvorenej spoločnosti, CVTI, Kancelária verejného ochrancu práv, Úrad komisára pre deti, Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity, Sekcia národnostného a inkluzívneho vzdelávania Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, NÚCEM, Inštitút vzdelávacej politiky, Združenie katolíckych škôl Slovenska.

Obe pracovné skupiny prepájajú skúsenosti mimovládneho sektora, verejných inštitúcií a akademických pracovísk. Výstupom diskusií a individuálnych konzultácií Strediska s niektorými členmi podľa expertízy sú Tabuľky indikátorov pre jednotlivé podoblasti.

V rámci plnenia uvedenej úlohy pracovalo Stredisko interne (v spolupráci odboru právnych služieb a odboru výskumu a vzdelávania) aj na zostavení indikátorov pre monitorovanie dodržiavania zásady rovného zaobchádzania v oblasti pracovných vzťahov.

A.1.3 ŠÍRENIE POVEDOMIA O ĽUDSKÝCH PRÁVACH A NEDISKRIMINÁCII VO VŠEOBECNOSTI

Stredisko pripravuje vzdelávacie aktivity a podieľa sa na informačných kampaniach s cieľom zvyšovania tolerance spoločnosti. Všetky jeho vzdelávacie aktivity sú realizované v súvislosti s požiadavkami kladenými na Stredisko z titulu jeho postavenia ako národnej inštitúcie pre rovnaké zaobchádzanie, tak aj národnej inštitúcie pre ľudské práva. Vzdelávanie je vykonávané

bez nároku na odmenu, nakoľko činnosť vzdelávania vyplýva Stredisku priamo z úloh definovaných zriaďovacím zákonom.

Výchovno-vzdelávacie aktivity v oblasti ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania realizovalo Stredisko v roku 2020 v súlade s Plánom činnosti.

V roku 2020 realizovalo Stredisko 145 vzdelávacích aktivít pre celkom 3425 účastníkov. Na 23 základných školách sa uskutočnilo 76 aktivít pre celkom 1668 žiakov a žiačok. Pre 13 stredných škôl sa uskutočnilo 54 aktivít pre celkom 1024 žiakov a žiačok. 15 aktivít pre dospelé cie-

ľové skupiny sa uskutočnilo v 12 inštitúciách a zúčastnilo sa na nich celkom 369 účastníkov a účastníčok. 14 podujatí Stredisko realizovalo formou dištančného online vzdelávania prostredníctvom aplikácie Zoom alebo MS Teams.

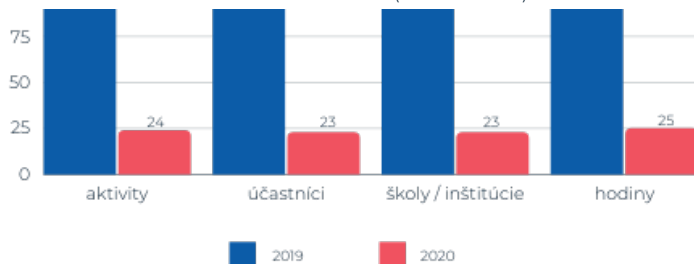
Tabuľka 1 – základný prehľad vzdelávacích podujatí v roku 2020

cieľová skupina	počet účastníkov	počet podujatí	počet škôl / inštitúcií
ZŠ	1668	76	23
SŠ	1388	54	13
dospelí	369	15	12

Porovnaním údajov o počte aktivít, účastníkov a čistých hodín trvania vzdelávania s rokom 2019, uvedený v grafe 1 a tabuľke 2, je zrejмый výrazný pokles. Všetky tri atribúty evidované v roku 2020 dosahovali len 23% - 25% úroveň v porovnaní s počtami z roku 2019, a to pri rovnakom počte lektorujúcich zamestnancov a zamestnankýň Strediska.

Príčinou poklesu počtu realizovaných vzdelávacích podujatí v roku 2020 je výlučne pandémia ochorenia COVID-19 a obmedzenia, ktoré vláda SR prijala v súvislosti s jej tzv. 1. vlnou (od 06.03.2020 do 16.06.2020) a 2. vlnou (od 01.10.2020 doposiaľ).

Graf 1 – Kvantitatívne porovnanie vzdelávacích aktivít (2020 a 2019)

Tabuľka 2 - Kvantitatívne porovnanie vzdelávacích aktivít (2020 a 2019)

	2019	2020
aktivity	597	145
účastníci	14 650	3 425
školy / inštitúcie	208	48
hodiny	984	244,5

Už na začiatku roka malo Stredisko dohodnuté desiatky vzdelávacích aktivít mesačne až do júna 2020. Išlo predovšetkým o aktivity na úrovni základných a stredných škôl. Prakticky ihneď so zaznamenaním prvého pozitívneho pacienta s COVID-19 a následným prerušením prezenčnej formy vyučovania nebolo možné tieto podujatia

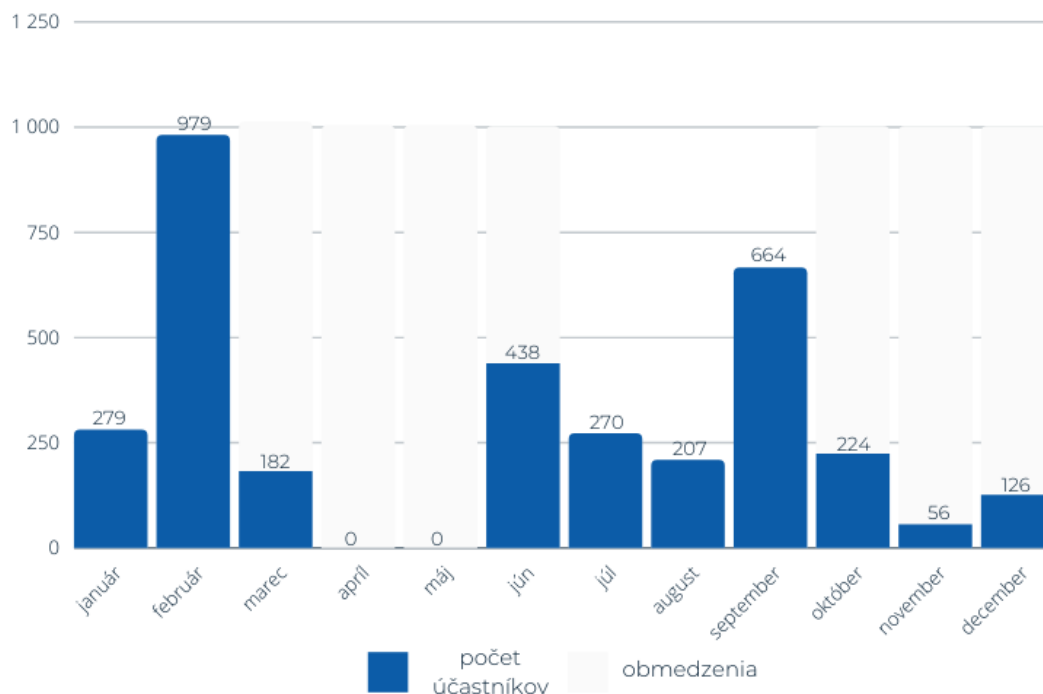
realizovať. V dôsledku 1. vlny pandémie Stredisko v prvom polroku realizovalo vzdelávacie aktivity od 16.01. do 06.03.2020 a po trojmesačnej prestávke opäť až od 08.06. do 26.06.2020. Od marca do začiatku júna oslovené školy nerefletovali na ponuku vzdelávania, a to predovšetkým z dôvodu priority prebrať so žiakmi a žiačkami učebnú látku podľa stanovených osnov v rozbiehajúcim sa procese zvykania si na dištančné formy vzdelávania. Počas prerušenia vzdelávania sa lektori a lektorky Strediska pripravovali na alternatívne formy online vzdelávania, prispôbovali a inovovali prezentačné podklady, aktivity a pod. Na tento účel bola zakúpená licencia na aplikáciu ZOOM, vďaka ktorej bolo možné opäť obnoviť kontakt so školami a hoci v obmedzenom režime (často aj s menšou časovou dotáciou), predsa len pokračovať v realizácii vzdelávacích aktivít. Podobná situácia nastala na konci októbra, kedy sa opätovne na školách prerušila prezenčná forma výučby. S výnimkou jednej aktivity (tá sa uskutočnila prezenčne pri dodržaní všetkých opatrení, vrátane absolvovania antigénového testovania na mieste) sa podujatia po 10.11.2020 realizovali už len online

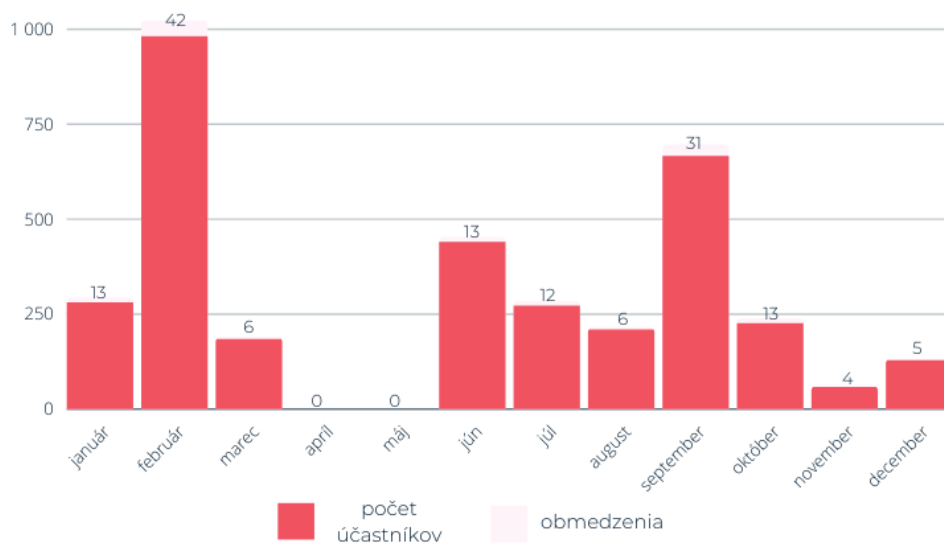
(v čom Stredisko pokračuje prakticky do konca apríla 2021). V roku 2020 sa uskutočnilo 14 online podujatí (pre 397 účastníkov, dospelých a stredoškolských študentov a študentky).

Z grafov 2 a 3 je vidieť ako pandémie ochorenia COVID-19 a najmä prijaté pandemické opatrenia ovplyvnili realizáciu vzdelávacích podujatí Strediska.

Graf 2 – Účasť na vzdelávacích aktivitách v porovnaní s pandemickými opatreniami v roku 2020

Graf 3 – Realizácia vzdelávacích aktivít v porovnaní s pandemickými opatreniami v roku 2020

Tabuľka 3 – Účasť a počet vzdelávacích aktivít v roku 2020

mesiac	počet účastníkov	počet podujatí
január	279	13
február	979	42
marec	182	6
apríl	0	0
máj	0	0
jún	438	13
júl	270	12
august	207	6
september	664	31
október	224	13
november	56	4
december	126	5

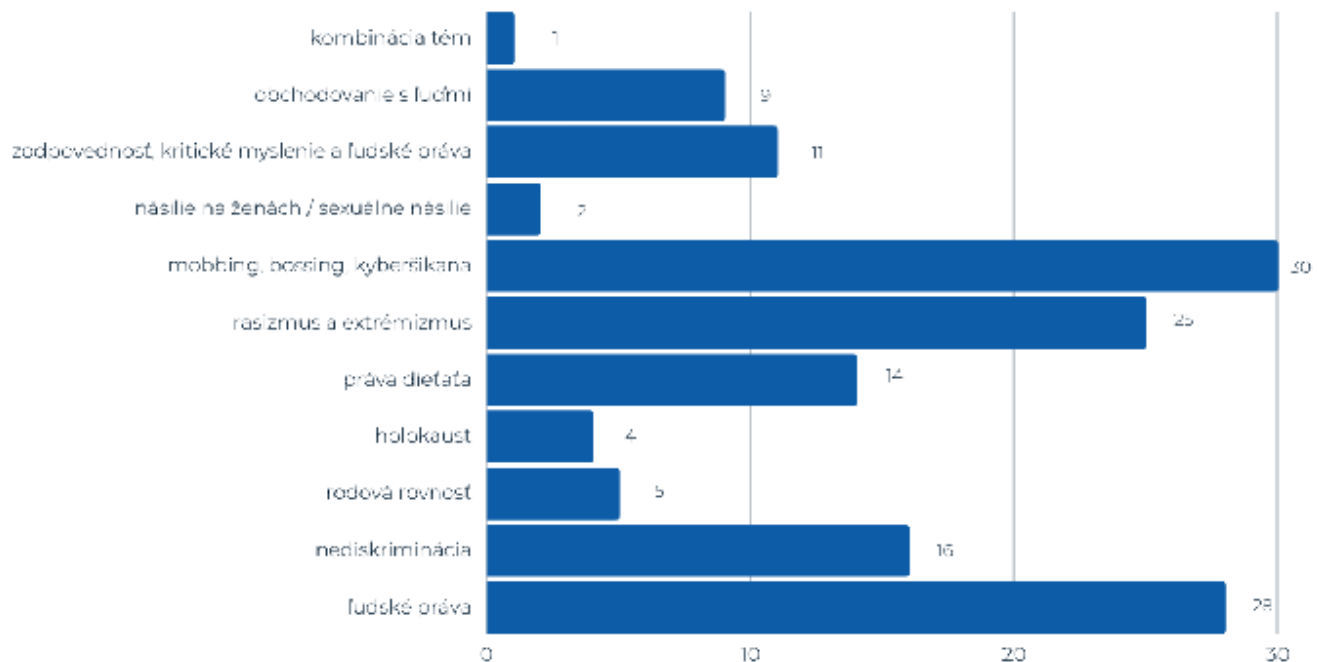
Tabuľka 4 – Účasť a počet vzdelávacích aktivít podľa krajov v roku 2020

podujatia podľa krajov	počet účastníkov	počet podujatí
BA	202	11
TT	366	17
TN	397	11
NR	1 028	40
ZA	1 059	46
BB	267	14
PO	11	1
KE	57	3
SR	38	2

Stredisko kladie dôraz na to, aby sa jeho vzdelávacie podujatia realizovali čo najproporčnejšie v rámci všetkých regiónov SR. Z hľadiska distribúcie aktivít do jednotlivých regiónov SR sa aktivity uskutočnili na úrovni všetkých 8 krajov, najviac v Žilinskom (46 aktivít pre 1059 účastníkov/účas-

níčov) a Nitrianskom (40 / 1028) a najmenej v Košickom (3 / 57) a Prešovskom (1 / 11) kraji. 2 online podujatia sa realizovali s celoslovenskou pôsobnosťou (pre územnú samosprávu) (38 účastníkov a účastníčok).

Graf 4 – Realizácia vzdelávacích aktivít podľa tém v roku 2020

Z hľadiska tém dominovali aktivity venované otázkam šikany, kyberšikany, resp. mobbingu a bossingu, ako aj téme ľudských práv, prevencie a identifikácie extrémizmu. K obľúbeným témam patrili aj prevencia a identifikácia extrémizmu a nediskriminácia. Osobitne pre územnú samosprávu Stredisko realizovalo 2 podujatia (online) zamerané na tému dočasných vyrovnávacích opatrení (osobitne pre chránené dôvody vek,

zdravotné postihnutie a etnická / národnostná príslušnosť) a 1 podujatie (online) venované téme zabezpečenia ochrany majetku obce pred jeho zneužitím na extrémistické účely. Pre klientov Centra pre deti a rodiny Bratislava Stredisko realizovalo aj 1 aktivitu venovanú téme sexuálneho obťažovania v kontexte práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života (prezenčne).

Tabuľka 5 – Účasť a počet vzdelávacích aktivít podľa tém v roku 2020

podujatia podľa tém	počet účastníkov	počet podujatí
Ľudské práva	845	28
Nediskriminácia	391	16
Rodová rovnosť	134	5
Holokaust	80	4
Práva dieťaťa	305	14
Rasizmus - extrémizmus	476	25
Šikana, Mobbing / Bossing, Kyberšikana	591	30
Násilie na ženách; Sexuálne násilie	17	2
Zodpovednosť, kritické myslenie a ľudské práva	291	11
Obchodovanie s ľuďmi	215	9
Kombi	80	1

Najčastejšie boli realizované vzdelávacie aktivity v trvaní 90 minút (2 vyučovacie hodiny). Takýchto podujatí sa uskutočnilo 114 pre 2 547 účastníkov a účastníčok. Aktivity v trvaní 3 vyučovacích hodín sa realizovali v 26 prípadoch pre celkom 760 účastníkov a účastníčok. Formát v trvaní 180 minút sa uskutočnil 5-krát pre celkom 118 účast-

níkov a účastníčok. 14 670 minút predstavuje takmer 244,5 hodín, resp. 326 tridsťštvrté hodín (vyučovacích) čistého času poskytovaného vzdelávania za obdobie 01.01.2020– 31.12.2020. V tomto čase nie sú zahrnuté prípravy lektorov a lektoriek na podujatia, ani čas potrebný na presun na miesto podujatí.

I. Vzdelávanie v oblasti ľudských práv a nediskriminácie na základných a stredných školách

Stredisko aj v roku 2020 pokračovalo v realizácii vzdelávacích aktivít na prvom a druhom stupni základných škôl a na stredných školách. Školy mali v roku 2020 na výber nasledovné témy:

- Ľudské práva,
- Nediskriminácia,
- Rodová rovnosť,
- Holokaust,
- Nebezpečenstvá rasizmu a extrémizmu,
- Práva dieťaťa,
- Šikana a kyberšikana,
- Obchodovanie s ľuďmi,
- Zodpovednosť, kritické myslenie a ľudské práva.

Každú tému ponúka Stredisko v rôznych variantoch podľa časovej náročnosti (tabuľka č. 6). Každá škola mala možnosť vybrať si tému a variant, ktorý jej najviac vyhovuje. Ponukový list so základnými informá-

ciami o jednotlivých témach vzdelávacích aktivít a s krátkym obsahom každého variantu bol rozposlaný na stovky základných a stredných škôl v rámci SR.

Tabuľka 6 - Varianty vzdelávacích aktivít

variant	dĺžka trvania variantu	obsah variantu
Variant A	2 x 45 minút	krátky úvod o činnosti Strediska, prednášku na zvolenú tému, ktorej súčasťou sú príklady z praxe a v závere diskusiu
Variant B	3 x 45 minút	Variant A + je doplnený o podrobnejšie informácie k danej téme a tematickú skupinovú hru
Variant C	4 x 45 minút	Variant B + účastníci majú možnosť pozrieť si aj krátky dokumentárny film alebo video spoty na danú tému

Veľké množstvo aktivít dohodnutých na začiatku roka, ktoré odzrkadľovali záujem škôl o činnosť Strediska sa napokon z dôvodu pandémie ochorenia COVID-19 neuskutočnilo. Zaradením dištančnej formy vzdelávania s využitím aplikácie ZOOM alebo MS Teams bolo možné postupne od júna 2020 opäť obnoviť kontakt so školami, a hoci v obmedzenom režime (často aj s menšou časovou dotáciou), pokračovať v realizácii vzdelávacích aktivít. Zaradenie online formátu sa navyše ukázalo ako efektívne riešenie, nakoľko pritiahlo pozornosť a záujem nových škôl a inštitúcií. Stredisko si mimoriadne váži a oceňuje záujem a následnú súčinnosť škôl a osvetových inštitúcií pri realizácii prezenčných alebo dištančných (online) besied, prednášok, stretnutí s deťmi a mládežou aj v zložitom roku 2020.

Mnohé školy prejavujú záujem aj o viac tém počas jedného školského roka, prípadne prejavujú záujem o vzdelávanie na konkrétnu tému pre všetky ročníky. V roku 2020 sa uskutočnilo 130 vzdelávacích aktivít (z toho 7 online), na ktorých sa zúčastnilo 3 056 žiačok a žiakov, z čoho bolo 76 podujatí pre 1 668 žiakov a žiačok 23 základných škôl a 54 podujatí pre 1 024 žiačok a žiakov 13 stredných škôl.

Podujatia sa konali po celom území SR, pričom najviac sa ich uskutočnilo v Žilinskom kraji (40). Tak na základných, ako aj na stredných školách, bol najväčší záujem o variant A (spolu 105 podujatí pre celkom 2 380 účastníkov a účastníčok), ktorý najmenej narušuje pravidelný rozvrh na školách.

Najžiadanejšími témami pre základné a stredné školy v roku 2020 boli Šikana, kyberšikana v počte 27 aktivít (pre 559 účastníkov a účastníčok), Ľudské práva v počte 26 aktivít (pre 743 účastníkov a účastníčok) a Nebezpečenstvá rasizmu a extrémizmu v počte 22 aktivít (pre 425 účastníkov a účastníčok).

V roku 2020 Stredisko okrem základných a stredných škôl pri organizácii vzdelávania pre deti a mládež spolupracovalo s Regionálnym osvetovým strediskom v Nových Zámkoch, Považským osvetovým strediskom v Považskej Bystrici, Reedukačným centrom v Hlohovci, ale aj s Centrom pre deti a rodinu, Lenardova 10 v Bratislave.

Stredisko aj v roku 2020 realizovalo vzdelávanie určené pre mladých ľudí so zdravotným postihnutím. Na základe dopytu zo strany škôl sa uskutočnila aktivita (18 účastníkov) venovaná nebezpečenstvám a nástrahám rasizmu a extrémizmu v Spojenej škole internátnej, Sama Chalupku 315/16 v Kremnici, vzdelávanie venované prevencii obchodovania s ľuďmi pre žiakov a žiačky (20) Spojenej školy s organizačnými zložkami Odborné učilište a Praktická škola, Svabinského 7 v Bratislave a beseda s klientmi (5) Centra pre deti a rodinu, Lenardova 10 v Bratislave o sexuálnom násilí a sexuálnom obťažovaní.

Vzdelávacie aktivity organizované Strediskom sú bezplatné a v prípade záujmu zo strany škôl môžu byť organizované aj v priestoroch knižnice Strediska.

II. Vzdelávanie v oblasti ľudských práv a nediskriminácie pre odbornú verejnosť a dospelé cieľové skupiny

Počas roku 2020 Stredisko ponúkalo pre dospelé cieľové skupiny štandardné vzdelávacie témy, avšak zároveň realizovalo aj tzv. vzdelávanie na mieru, so zohľadnením potrieb adresátov:

- Prevencia a eliminácia diskriminácie na pracovisku
- Aplikácia manažmentu rozmanitosti na úrovni podnikateľského sektoru
- Eliminácia násilia voči ženám v pracovnoprávných vzťahoch
- Extrémizmus a rasizmus v kontexte ľudských práv
- Rovnosť a nediskriminácia v kontexte Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím (čl. 5)
- Debarierizácia prostredia a práce a osobná mobilita osôb so zdravotným postihnutím v kontexte Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím (čl. 9, čl. 20 a čl. 27)
- Šikana na pracovisku
- Rodová rovnosť

V roku 2020 sa uskutočnilo 15 vzdelávacích aktivít (z toho 6 online), na ktorých sa zúčastnilo 369 účastníkov a účastníčok, z čoho bolo 8 podujatí pre celkom 175 účastníkov a účastníčok realizovaných pre pedagogických zamestnancov a zamestnankyne škôl a školských zariadení, 3 podujatia pre celkom 46 zamestnancov a zamestnankyň na úrovni územnej samosprávy a komunálnych poslancov a poslankyň, 2 online aktivity pre 110 študentov a študentiek vysokých škôl, ako aj 2 podujatia pre širokú verejnosť (38 účastníkov a účastníčok).

Podujatia sa konali v rámci celej SR, pričom najviac sa ich uskutočnilo v Žilinskom kraji (5). S celoslovenskou pôsobnosťou Stredisko realizovalo 2 online semináre určené pre územnú samosprávu.

Najžiadanejšími témami vzdelávania pre dospelé cieľové skupiny v roku 2020 boli Nediskriminácia (vrátane tém venovaných problematike dočasných vyrovnávacích opatrení) v počte 5 aktivít (pre 146 účastníkov a účastníčok), Nebezpečenstvá rasizmu a extrémizmu v počte 3 aktivity (pre 51 účastníkov a účastníčok), problematika kyberšikany (3 aktivity pre 32 pedagogických zamestnancov a zamestnankyne škôl a školských zariadení). 2 podujatia boli venované téme ľudských práv (102 účastníkov a účastníčok). Pre verejnosť Stredisko realizovalo jedno podujatie (12 účastníkov a účastníčok) v rámci témy násilia na ženách, ako aj 1 podujatie venované téme Rómskeho holokaustu (26 účastníkov a účastníčok).

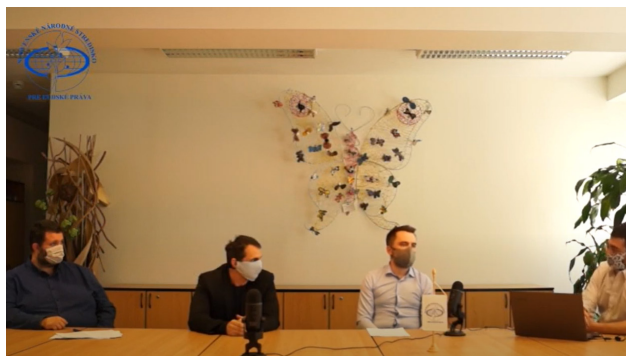
Tabuľka 7 – adresáti a témy vzdelávania pre dospelé cieľové skupiny v roku 2020

inštitúcia	účastníci / účastníčky	téma
Základná škola, Ulica sv. Michala, Levice	zamestnanci / zamestnankyne	Nediskriminácia
Mestská časť Bratislava - Nové Mesto	poslanci / poslankyne	Extrémizmus
	zamestnanci / zamestnankyne	
Právnická fakulta Trnavskej Univerzity	študenti a študentky	Nediskriminácia
Občianske združenie ZLOM, Habovka	verejnosť	Násilie na ženách
Reedukačné centrum, Hlohovec	zamestnanci / zamestnankyne	Kyberšikana
Metodicko - pedagogické centrum, Žilina	pedagogický zamestnanci / zamestnankyne škôl	Kyberšikana, Extrémizmus
Základná škola s materskou školou, Divinka	zamestnanci / zamestnankyne	Kyberšikana
Komunitné centrum - mestská časť Košice - Šaca	verejnosť	Porajmos - Holokaust
Obchodná akadémia, Boleckova 2, Nitra	zamestnanci / zamestnankyne	Extrémizmus
Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov TNUAD, Trenčín	študenti a študentky	Ľudské práva
územná samospráva	zamestnanci / zamestnankyne	DVO - Nediskriminácia
	miest a obcí	
Základná škola, Námestie mladosti 1, Žilina	zamestnanci / zamestnankyne	Ľudské práva, Nediskriminácia

Stredisko oslovilo s ponukou odborného seminára k problematike dočasných vyrovnávacích opatrení všetky okresné mestá. Zareagovali iba niektoré, pričom následne Stredisko zrealizovalo dva online semináre. Zúčastnilo sa ich celkovo 40 osôb. Prvý z nich bol zameraný na odstraňovanie znevýhodnení z dôvodov rasového alebo etnického pôvodu, príslušnosti k národnostnej menšine alebo etnickej skupine. Obsahom druhého podujatia bola problematika dočasných vyrovnávacích opatrení v nadväznosti na chránené dôvody veku a zdravotného postihnutia.

Stredisko malo ambíciu pokračovať v roku 2020 v pilotne odskúšanom module vzdelávania pre zamestnancov a zamestnankyne a klientov a klientky domovov dôchodcov a domovov sociálnych služieb „Ochrana ľudských práv v zariadeniach sociálnych služieb“, venovanom vybraným problémom v starostlivosti o klientov v domovoch sociálnych služieb. Naplnenie ambície však znemožnili prísne opatrenia v zariadeniach sociálnych služieb, ktoré boli prijaté v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 v SR. Lektori a lektorky Strediska počas roka však aspoň aktualizovali obsah tohto vzdelávacieho modulu o nové témy, ktoré sa v súvislosti s klientelou týchto zariadení v kontexte základných práv a slobôd stali témami odborného diskurzu. Akonáhle situácia umožní realizáciu vzdelávacích podujatí na úrovni domovov dôchodcov a domovov sociálnych služieb, Stredisko sa zaväzuje tieto svoje aktivity realizovať.

Podobne, z dôvodu obmedzení v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 sa počas roka 2020 nerealizovalo vzdelávanie pre podnikateľský sektor (diverzita a nediskriminácia, ochrana LP pri podnikaní), napriek pripraveným obsahom, metodikám prezentáciám a aktivitám.

Stredisko v roku 2020 začalo s tvorbou vzdelávacieho programu k problematike diskriminácie a umelej inteligencie v kontexte ľudských práv pre aktérov súkromnej a verejnej sféry. V tejto súvislosti lektorský tím pripravoval prezentačné podklady, identifikoval stakeholderov pre spoluprácu. Aktivita sa bude realizovať v priebehu roka 2021. Vzdelávací program Stredisko ponúkne poskytovateľom služieb, zamestnávateľom, zamestnancom a stredným školám.

V roku 2020 Stredisko začalo spolupracovať s Právnickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave, pre ktorú v máji 2020 pripravilo odborné podujatie (formou záznamu) „Diskusia so spoluautormi Správy o dodržiavaní ľudských práv“ a v novembri 2020 online prednášku v rámci Antidiskriminačnej kliniky, venovanú antidiskriminačnej legislatíve v SR. V decembri 2020 Stredisko realizovalo online prednášku o ľudských právach (všeobecný prehľad, história, ľudské práva v SR) pre Fakultu sociálno-ekonomických vzťahov Trenčianskej univerzity Alexandra Dubčeka v Trenčíne. Adresátmi uvedených podujatí boli študenti a študentky vysokoškolského štúdia. V spolupráci sa pokračuje aj v roku 2021.

III. Súťaž Moje ľudské práva

V roku 2020 zorganizovalo Stredisko 8. ročník výtvarnej súťaže „Moje ľudské práva“. Výtvarná súťaž je určená pre žiakov a žiačky základných a základných umeleckých škôl z celého Slovenska.

Výtvarná súťaž je určená pre žiakov a žiačky základných a základných umeleckých škôl z celého Slovenska. Súťaž prebiehala v období od 31.01.2020 do 15.06.2020. Do súťaže sa zapojilo 56 základných a základných umeleckých škôl, ktoré spolu k termínu uzávierky súťaže doručili 261 výtvarných diel.

Na rozhodovaní o víťazoch a víťazkách súťaže sa podieľali všetci zamestnanci a zamestnankyne Strediska. Témy boli určené osobitne pre tri

súťažné kategórie: „Ľudskoprávny hrdina v akcii“ (žiaci 1. stupňa a 2. stupňa základných škôl) a „Ľudskoprávny hrdina v akcii - komiks“ (žiaci základných umeleckých škôl). Vyhodnotenie súťaže bolo zverejnené na webovom sídle Strediska (www.snslp.sk), ako i na sociálnych sieťach Strediska (Facebook, Instagram). Žiaci a žiačky boli obdarovaní vecnými darmi od sponzorov (JustLove, Kresky, Slovenské pedagogické nakladateľstvo).

IV. Kampaň k Medzinárodnému dňu Rómov

Stredisko pripravilo súbor aktivít, ktoré boli prispôsobené online priestoru, a to najmä sociálnym sieťam Strediska (Facebook, Instagram). Aktivity sa zamerali na zvýšenie povedomia o rómskych komunitách a ich kultúre, ako i sprostredkovanie pozitívneho obrazu s cieľom bojovať proti škodlivým stereotypom a predsudkom voči tejto zraniteľnej skupine. Stredisko si pripomenulo dôležitosť podpory používania a povedomia o rómskom jazyku. Cieľom súťaže bolo zoznámiť širokú verejnosť s rómskym jazykom a/alebo rozšíriť slovnú zásobu širokej verejnosti v tomto jazyku. Z tohto dôvodu Stredisko zrealizovalo súťaž fotografií. Úlohou súťažiacich bolo odfoťiť sa s vybraným rómskym slovom a túto fotografiu uverejniť na sociálnych sieťach. Výsledkom súťaže bola koláž slov, vďaka ktorej sa podarilo rozšíriť slovnú zásobu majoritnej spoločnosti o nové rómske slová. Do súťaže sa zapojili okrem fyzických osôb aj organizácie, spolu sme oslovili cez sociálne siete okolo 15 000 ľudí.

Zároveň Stredisko pozvalo do podcastu NoPrávevali o tom, akým predsudkom musia mladí Róriadiťelku mimovládnej organizácie Divé Maky, movie a Rómky čeliť pri hľadaní zamestnania, o pani Barboru Mistríkovú a pána Vlada Rafaela tom, že menšinové problémy sú problémy nás z mimovládnej organizácie EduRoma. Diskuto- všetkých, a o tom, že inklúzia je „hra pre dvoch“.

V. Kampaň k Medzinárodnému dňu ľudských práv

V rámci zvyšovania povedomia o ľudských právach a základných slobodách si Stredisko pripomenulo Medzinárodný deň ľudských práv prostredníctvom série podcastov NoPráve, predstavujúce inštitucionálnu architektúru ľudských práv na Slovensku. Cieľom týchto podcastov bolo verejnosti priblížiť jednotlivé inštitúcie, ktorých

úlohou je ochrana a podpora ľudských práv. V rámci podcastov diskutovali štátny tajomník Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pán Michal Luciak, verejná ochrankyňa práv pani Mária Patakyová, komisárka pre deti, pani Viera Tomanová a komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím, pani Zuzana Stavrovská.

VI. Diskusia o knihe a jej autorovi

V roku 2020 sa Stredisko rozhodlo nadviazať na knižný klub z roku 2019. Stredisko pripravilo pre študentov a študentky vysokých škôl dva video rozhovory so slovenskými autormi odborných publikácií pánom Miloslavom Szabóm, autorom knihy Potraty (2020, Denník N) a pánom Milanom Hrabovským, autorom knihy Rasa (2018, Veda). Cieľom rozhovorov s autormi bolo predstaviť študentom a študentkám vysokých škôl

odborné témy s ľudskoprávnou problematikou prístupnou formou a podporiť ich záujem o čítanie literárnych diel slovenských odborníkov a odborníčov v oblasti nediskriminácie a ochrany a podpory ľudských práv. Uverejnenie týchto videí bolo naplánované na druhý semester akademického roka 2020/2021 na webovom sídle Strediska (www.snsip.sk) a platforme pre zdieľanie video obsahu YouTube.

A.2 ROVNAKÉ ZAOBCHÁDZANIE

A.2.1 RODOVÁ ROVNOSŤ

I. Okrúhle stoly k problematike prevencie násilia na ženách a podpore rodovej rovnosti

V roku 2020 Stredisko v spolupráci s Úniou materských centier pripravilo koncept série okrúhlych stolov s názvom „Iné podoby násilia páchaného na ženách“ a zrealizovalo prvý online okrúhly stôl zameraný na problematiku pokračujúceho násilia na ženách a deťoch počas poručníckych sporov. Ambíciou je vytvorenie platformy pre ľudskoprávne organizácie a verej-

né inštitúcie, ktoré v rámci svojej činnosti pracujú so ženami a rodinami s cieľom podporiť ich vzájomnú spoluprácu, výmenu skúseností a vytvorenie komplexnejšieho obrazu o formách a možnostiach prevencie násilia na ženách na Slovensku. V nadväznosti na okrúhly stôl bol pripravený aj podcast, ktorý bude zverejnený v roku 2021. Plnenie úlohy bude pokračovať v roku 2021.

II. Vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov a zamestnankýň základných a stredných škôl, ako aj žiakov/žiačok a študentov/študentiek základných a stredných škôl na tému násilia páchaného na ženách

Stredisko v septembri 2020 zabezpečilo prednášku venovanú téme násilia na ženách pre OZ ZLOM v Habovke, na ktorej sa zúčastnilo 12 účastníčok a účastníkov. O problematike sexuálneho obťažovania a násilia na ženách zamestnanci Strediska v decembri 2020 besedovali aj s 5 klientmi z bratislavského Centra pre deti a rodinu. Tému násilia na ženách, resp. rodovo

podmieneného násilia Stredisko v rámci vzdelávacích aktivít prezentuje aj pri podujatiach venovaných téme rodovej rovnosti. Takýchto podujatí Stredisko v roku 2020 realizovalo 5, pre celkom 134 účastníkov a účastníčok. Podujatia sa uskutočnili v 3 základných školách (Zvolen, Žilina, Galanta) a boli určené pre žiakov a žiačky ročníkov 2. stupňa.

III. Vytvorenie a zverejnenie mapy organizácií, ktoré sa venujú problematike násilia páchaného na ženách

V roku 2020 sa Stredisko zapojilo do osláv 16. dní aktivizmu a v tejto súvislosti vytvorilo viacero výstupov, ktorými sa zameralo na zvyšovanie povedomia širokej verejnosti o problematike násilia na ženách.

Stredisko vytvorilo video (séria „Na Prvú“), v ktorom predstavilo vedúcu Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie – pani Máriu Vittekovú, ktorá

disko sa tak pridalo k širokému okruhu zainteresovaných aktérov/iek, ktorí aktívne bojujú proti násiliu na ženách. Reprezentantka kampane ZASTAVME NÁSILIE - pani Viera Bötcher diskutovala v podcaste NoPráve o stave ochrany žien a dievčat pred násilím na Slovensku.

Stredisko taktiež pripravilo Mapu poskytovateľov špecializovaných služieb pre ženy zažívajúce násilie a ich deti, ktorá zobrazuje organizácie poskytujúce sociálne a právne poradenstvo, psychologickú podporu, telefonickú krízovú intervenciu či ubytovanie, ktorú uverejnilo na svojom webovom sídle (www.snslp.sk) a na svojich sociálnych sieťach (Facebook, Instagram).

A.2.2 INKLÚZIA OSÔB SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

I. Kampaň k 10. výročiu ratifikácie Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím Slovenskou republikou

Stredisko pri príležitosti 10. výročia prijatia Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím spustilo iniciatívu „Za otvorené pracoviská“, ktorej cieľom bolo poukázať na to, že diverzita, inakosť a tolerancia sú dôležitými zložkami pracovného prostredia. Iniciatíva bola zameraná na osoby so zdravotným znevýhodnením, ktoré trpia chronickými ochoreniami, ktoré sú častokrát navonok neviditeľné. Cieľom iniciatívy bolo upozorniť na potreby vytvárať inkluzívne pracoviská. V rámci kampane Stredisko uverejnilo krátke video, v ktorom širokej verejnosti priblížilo dôležitosť ratifikácie Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím Slovenskou republikou. Stredisko taktiež oslovilo signatárov Charty Diverzity Slovensko, a vyzvalo ich, aby si toto výročie na pracovisku pripomenuli a nezabúdali na podporu a ochranu inkluzívneho pracovného prostredia po celý rok.

#zaotvorenepracoviska

A.2.3 DIVERZITA NA PRACOVISKU

I. Online vzdelávanie pre zamestnávateľov

Vytvorenie online vzdelávacieho programu pre dospelých na tému „Úvod do riadenia diverzity a rovnakého zaobchádzania na pracovisku“ bolo preložené do roku 2021 z dôvodu komplexnej rekonštrukcie webového sídla Strediska (www.snslp.sk).

V roku 2020 však Stredisko vytvorilo v spolupráci s Nadáciou Pontis príručku „Úvod do manažmentu diverzity a rovnakého zaobchádzania“,

ktorá je súčasťou zmiešaného vzdelávania pre zamestnávateľov. Príručka sa venuje najdôležitejším aspektom diverzity a nediskriminácie na pracovisku – od budovania kultúry na vlastnom pracovisku až po podporu rozmanitosti a nediskriminácie navonok. Okrem tradičných učebných textov obsahuje príručka aj rôzne interaktívne aktivity, kvízy či odkazy na videá, ktoré Stredisko využíva počas svojich vzdelávacích aktivít.

II. Komunikačná kampaň na podporu diverzity a nediskriminácie

V októbri 2020 Stredisko v spolupráci s Nadáciou Pontis spustilo kampaň „Za pekné pondelky“, ktorá bola vytvorená profesionálnou marketingovou agentúrou Triad. Na účely efektívnej implementácie kampane, Stredisko vytvorilo komunikačnú stratégiu. Cieľom komunikačnej kampane bolo podporiť diverzitu a nediskrimináciu na pracovisku, zlepšiť prístupnosť objektívnych a pravdivých informácií o diverzite, ne-

diskriminácií a inklúzií na pracovisku a prispieť tak k scitlivosti spoločnosti na Slovensku. Snahou bolo postupne prispieť k rozvoju inkluzívnej spoločnosti a predchádzať škodlivým praktikám v oblasti zamestnávania, ktoré vedú k diskriminácií zraniteľných skupín obyvateľstva, napríklad LGBTI+ osôb, Rómov a Rómiek a osôb so zdravotným znevýhodnením.

Cieľovou skupinou kampane boli najmä zamestnanci a zamestnankyne patriace k majoritnej časti slovenskej spoločnosti, ktorí majú obmedzenú skúsenosť s inakosťou, o svojich hodnotách nehovoria alebo sú čiastočne scitlivení. V rámci kampane boli natočené videá zobrazujúce príslušníkov zraniteľných skupín (homosexuál, matka, osoba so zdravotným postihnutím) a ich každodenné pondelkové starosti súvisiace s diskriminačným obťažovaním na pracovisku. Základnými posolstvami kampane boli (i) Prijmite ľudí takých akí sú, (ii) Je skvelé byť v práci sám/sama sebou, (iii) Rád chodím do práce, keď je moja inakosť akceptovaná.

Zároveň bol vytvorený samostatný web (www.zapeknepondelky.sk) a grafiky slúžiace pre potreby sociálnych sietí. Na webovej stránke bola vytvorená časť pre zamestnávateľov, ktorí sa zaujímajú o podporu nediskriminácie a diverzity na pracovisku, ako aj časť pre zamestnancov a zamestnankyne s radami, typmi a prípadovými štúdiami z oblasti nerovnakého zaobchádzania na pracovisku.

Kampaň bola podporená spoluprácou s médiami (rádio Expres, časopis Stratégie, časopis Noizz, TV JOJ). Stredisko sa tiež zúčastnilo online diskusie s mladými ľuďmi organizovanej Skautským inštitútom na Slovensku, kde bola predstavená činnosť Strediska a pomoc, ktorú obetiam diskriminácie ponúka.

Do kampane boli zapojené vybrané osobnosti, ktoré šíрили myšlienku kampane ďalej a prispeli svojimi osobnými príbehmi. Pre účely širšieho zásahu kampane medzi ľuďmi boli pre osobnosti vytvorené špeciálne kampaňové odznaky, nálepky, rámčeky na profilové fotografie na sociálnych sieťach a ponožky známej slovenskej značky Fusakle.

III. Vytvorenie indexu diverzity

V roku 2020 začalo Stredisko s prípravou indexu diverzity vypracovaním štúdie mapujúcej opatrenia na podporu diverzity a rovnakého zaobchádzania na pracovisku v Slovenskej republike, ako aj príklady dobrej praxe zo zahraničia, ktorú pre Stredisko vytvorila Mgr. Zuzana Poláčková, M.A. PhD. z Centra spoločenských a psychologických vied Slovenskej akadémie vied. V no-

Kampaň podporili napr. pani Veronika Ostrihoňová, pán Juraj Kemka, pani Kristína Tormová, pani Andrea Bučko, Vedátor, ako aj osobnosti zo zraniteľných skupín a organizácie pracujúce v tejto oblasti (verejná ochrankyňa práv, splnomocnenkyňa vlády SR pre rómske komunity, Cesta von, Divé maky, Národná linka pre ženy zažívajúce násilie, Inštitút pre výskum práce a rodiny a Zastúpenie Európskej komisie v SR).

vembri 2020 bolo zorganizované prvé stretnutie pracovnej skupiny pre Index diverzity, ktoré sa zaoberalo možnosťami merania diverzity na slovenských pracoviskách. Pracovná skupina pre Index diverzity sa skladá z členov a členiek, ktoré zastupujú mimovládne organizácie, akademickú obec, firmy a verejnú správu.

A.3 HOSPODÁRSKE A SOCIÁLNE PRÁVA

A.3.1 ZOSÚLAĐOVANIE PRACOVNÉHO A SÚKROMNÉHO ŽIVOTA

I. Výskum možností zosúlad'ovania pracovného a súkromného života na Slovensku

Stredisko realizovalo kvantitatívny a kvalitatívny výskum zameraný na nasledovné čiastkové oblasti:

- Flexibilné formy práce na Slovensku – prostredníctvom kvantitatívnych výskumných metód boli analyzované skúsenosti zamestnancov a zamestnankyň v trvalom pracovnom pomere a prax zamestnávateľov. V rámci výskumu bol realizovaný zber dát formou dvoch dotazníkov – dotazník určený pre zamestnancov a zamestnankyne v trvalom pracovnom pomere bol administrovaný v spolupráci s výskumnou agentúrou 2Muse, dotazník určený pre zamestnávateľov bol distribuovaný prostredníctvom online platformy Survio.sk. Výskumná správa bola odovzdaná na interné pripomienkovanie a bude zverejnená v 1Q 2021.
- Právo na dôstojné pracovné podmienky, ochranu pracovného miesta počas čerpania materskej a rodičovskej dovolenky, ako aj prístup k podporným nástrojom zosúlad'ovania práce a rodiny (služby starostlivosti o deti v rannom detstve, materská škola, služby starostlivosti o odkázaných členov rodiny) boli skúmané kvantitatívnymi aj kvalitatívnymi výskumnými metódami. Dotazník, zverejnený prostredníctvom online platformy bol distribuovaný v spolupráci s Úniou materských centier, Platformou rodín detí so zdravotným znevýhodnením, O.Z. Jeden rodič a mediálnymi partnermi, bol určený pre rodičov detí od 0 – 10 rokov a mapoval skúsenosti v oblasti sociálnej podpory, práce a sociálnych služieb. Zároveň boli realizované tri fokusové skupiny so zástupcami rôznych cieľových skupín (napr. matky na rodičovskej dovolenke a materskej dovolenke, rodičia detí so zdravotným znevýhodnením, odbory, rodičia samoživitel'ia/ky) v Bratislave, Banskej Bystrici a online (rôzne geografické zastúpenie). Hlavnou časťou kvalitatívneho výskumu bolo 40 individuálnych rozhovorov s respondentkami, ktoré sú v náročných situáciách – samoživitel'ky, matky detí so zdravotným znevýhodnením, matky v neistých formách zamestnania. Výskumný zámer bol navrhnutý v januári, zrecenzovaný v apríli a realizovaný v období júl – október, štatistická analýza a analýza kvalitatívnych dát bola realizovaná v novembri a decembri. Výskumná správa bude zverejnená v 1Q 2021.
- Treťou oblasťou výskumu bolo rozdelenie starostlivosti o domácnosť a o deti, ktorú Stredisko skúmalo prostredníctvom dotazníka, zber dát bol realizovaný v spolupráci s agentúrou AKO. Z dôvodu presnejšie za- definovaných výskumných otázok a cieľovej skupiny, bol dotazník určený pre heterosexuálne žijúcich partnerov – rodičov detí od 3 – 15 rokov. Z výskumu tak boli vylúčené neheretosexuálne páry, ale aj samoživitel'ia/samoživitel'ky. Dotazník bol súčasťou výskumného zámeru navrhnutého v januári, zber dát bol realizovaný v novembri, štatistické čistenie dát v decembri. Interpretácia dát a zverejnenie výskumnej správy boli preložené do 1Q 2021.

A.3.2 PRÁVO NA BÝVANIE

I. Výskum bezdomovectva detí a mladých ľudí

V roku 2020 bolo realizované mapovanie skúseností profesií pracujúcich s mladými ľuďmi v Centrách pre deti a rodiny (CDR). Stredisko realizovalo 13 expertných rozhovorov s vychovávateľkami z Centier pre deti a rodiny, sociálnymi

pracovníkmi a pracovníčkami domovov na pol ceste a organizáciami pracujúcimi s ľuďmi bez domova. Cieľom tejto výskumnej aktivity bolo vytvoriť trajektóriu osamostatňovania mladého človeka v CDR, určenia kľúčových faktorov, ktoré

vplývajú na dostupnosť bývania, ako aj funkčnosť podpornej siete. Trajektória bude podkladom pre ďalšiu výskumnú aktivitu, diskusiu relevantných aktérov a formulovanie odporúčaní

pre zlepšenie dostupnosti bývania pre mladých ľudí z CDR. Výstup bol odovzdaný na interné pripomienkovanie.

II. Okrúhly stôl k právu na bývanie

V súvislosti s opatreniami pre zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19 boli v mesiacoch apríl – máj realizované tri verejné konzultácie/okrúhle stoly s organizáciami pracujúcimi s ľuďmi bez domova (poskytovateľmi sociálnych služieb) a komunitnými organizáciami s cieľom zmapovania situácie s realizáciou práva na bývanie počas pandémie. Na online verejných konzultáciách boli prezentované aj odporúčania a závery Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovného zaobchádzania v SR za rok 2019.

Okrúhlych stolov sa zúčastnili organizácie: Proti prúdu, Nadácia DeDo, Gréckokatolícka charita Prešov, OZ Stopa, OZ Vagus, OZ Tenenet, ETP Slovensko. Vďaka zapojeným organizáciám Stredisko získalo dáta o počte nových klientov, ohrozených skupinách, prístupu k ubytovaniu a praktikám v nájomnom bývaní. Tieto informácie boli spracované do správy pre Špeciálnu spravodajkyňu pre právo na bývanie Leilu Farha, ktorá bola odoslaná formou dotazníka v mesiaci jún.

A.3.3 PRÁVO NA ZDRAVIE

Stredisko od vyhlásenia núdzového stavu pre poskytovateľov zdravotnej starostlivosti monitorovalo prístup pacientov a pacientiek k zdravotnej starostlivosti a zistilo, že vzhľadom na odporúčania orgánov verejnej správy, ako aj opatrení prijatých nad rámec týchto odporúčaní poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, došlo k obmedzeniu poskytovania zdravotnej starostlivosti pre široké spektrum pacientov a pacientiek, a tým aj k negatívnym dopadom na uplatňovanie práva na zdravie. Stredisko pravidelne komunikovalo o stave poskytovania zdravotnej starostlivosti s patientskymi organizáciami a dňa 29.04.2020 informovalo o vzniku protiprávneho stavu v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky. Stredisko kontaktovalo všetkých poskytovateľov ústavnej zdravotnej starostlivosti (s výnimkou poskytovateľov kúpeľnej starostlivosti) a požiadalo ich o sprístupnenie informácií o rozsahu obmedzení poskytovania zdravotnej starostlivosti vo svojich zdravotníckych zariadeniach. Výsledky monitoringu obmedzení v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti boli spracované v Správe o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania za rok 2020.

Stredisko sa tiež venovalo neodkladnosti umelého prerušenia tehotenstva v súvislosti s obmedzeniami v oblasti poskytovania zdravotnej starostlivosti počas pandémie ochorenia COVID-19. V tejto veci kontaktovalo odborníkov a odborníčky v oblasti gynekológie a pôrodnictva a hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre oblasť gynekoló-

gie a pôrodnictva. Vzhľadom na právnu úpravu neodkladnej starostlivosti a názory kontaktovaných odborníkov a odbornícok Stredisko zaslalo Slovenskej gynekologicko-pôrodnickej spoločnosti a jej prezidentovi podporný list, v ktorom apelovalo na členov a členky spoločnosti, aby rozhodovali o neodkladnosti gynekologicko-pôrodnickej zdravotnej starostlivosti rozhodovali výhradne na základe svojho najlepšieho vedomia, svedomia a svojej odbornosti a neprihliadali na medializované stanoviská Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o neodkladnosti umelého prerušenia tehotenstva.

Stredisko sa aktívne zapojilo do legislatívneho procesu č. LP/2020/355, ktorý bol iniciovaný na základne návrhu zákona, ktorý do Národnej rady Slovenskej republiky predložila skupina poslancov a poslankyň OBYČAJNÍ LUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA (rozsiahla novela viacerých zákonov, ktoré priamo alebo nepriamo upravovali umelé prerušenie tehotenstva), ako aj do legislatívneho procesu č. LP/2020/342, ktorý iniciovalo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (novela vyhlášky č. 74/1986 Zb., ktorou sa vykonáva zákon Slovenskej národnej rady č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva). Stredisko sa obrátilo aj na Komisárku Rady Európy pre ľudské práva a informovalo ju o svojich zisteniach o stave uplatňovania sexuálnych a reprodukčných práv na Slovensku, ktoré boli publikované aj v Správe o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania za rok 2019, a to listom zo dňa 05.03.2020, ako

aj na online stretnutí so zástupcami komisariátu dňa 12.05.2020. Stredisko sa dňa 04.09.2020 listom obrátilo na poslancov a poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky a žiadalo ich, aby

zvážili argumenty Strediska proti navrhovanej právnej úprave a nepodporili uvedený legislatívny návrh.

A.3.4 PRÁVO NA VZDELANIE

I. Zdieľanie zistení a odporúčaní Strediska v oblasti diskriminácie rómskych detí v prístupe k vzdelaniu voči Európskej komisii

Stredisko na základe záverov zisťovania stavu uplatňovania práva na vzdelanie vybranými zraniteľnými skupinami obyvateľstva (deti z marginalizovaných rómskych komunít a deti so zdravotným znevýhodnením) zverejnených ako súčasť Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania za rok 2019 vypracovalo krátku stanovisku a oboznámilo so svojimi závermi Riaditeľstvo Európskej komisie pre spravodlivosť a spotrebiteľa a jeho riaditeľku pani Irenu Moozovú. Dňa 19.08.2020 zaslalo Stredisko riaditeľke Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť a spotrebiteľa časť Správy o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania za rok 2019, ktorá sa venovala diskriminácií rómskych detí v oblasti vzdelávania a segregácií, ako i nedostatku inkluzívneho vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením na základných školách. Stredisko v tejto veci spolupracovalo so Štátnou školskou inšpekciou (segregácia rómskych detí) a realizovalo krátk dotazníkový prieskum na tému debarierizácie a inkluzívneho vzdelávania medzi základnými školami.

Stredisko od vyhlásenia núdzového stavu monitorovalo prístup k vzdelaniu pre žiakov a žiačky základných a stredných škôl, zameriavajúc sa najmä na žiakov a žiačky so zdravotným znevýhodnením a tiež žiakov a žiačky pochádzajúce zo sociálne znevýhodneného prostredia. Stredisko oslovilo so žiadosťou o sprístupnenie informácií a/alebo poskytnutie súčinnosti viaceré subjekty na národnej a medzinárodnej úrovni

s cieľom vyhodnotiť dopady na prístup k vzdelaniu dotknutých žiakov a žiačok v kontexte práva na rovnaké zaobchádzanie.

V septembri 2020 Stredisko cirkulovalo dotazníky o prístupe ku zdravotnej starostlivosti a kvalite zdravia medzi viac ako 1 250 mladými ľuďmi vo veku 14 až 17 rokov, na základe ktorého zistilo mieru prevalencie chronickej únavy, stresu, úzkosti, depresie a smútku medzi opýtanými mladými ľuďmi. Na základe výsledkov monitoringu prístupnosti vzdelania pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ako i výsledkov monitoringu v oblasti zdravia mladých ľudí, Stredisko zintenzívnilo svoje advokačné aktivity cielené na návrat všetkých žiakov a žiačok základných a stredných škôl k prezenčnej výučbe. Stredisko sa dňa 23.11.2020 zúčastnilo okrúhleho stola, ktorého organizátorom bolo PDCS, o. z., kde diskutovalo so zástupcami a zástupkyňami mimovládnych organizácií a mládežníckych organizácií o nástrahách online výučby a izolácie, a to najmä v kontexte možnej radikalizácie, sexuálneho vykorisťovania a vplyvov hoaxov na mladých ľudí.

Dňa 27.11.2020 Stredisko listom požiadalo vládu Slovenskej republiky o sprístupnenie prezenčnej formy vzdelávania na základných a stredných školách pre všetkých žiakov v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania. Vláda Slovenskej republiky nereflektovala na výzvu Strediska, a preto Stredisko opätovne požiadalo vládu Slovenskej republiky o obnovu prezenčnej výučby listom zo dňa 04.12.2020. Stredisko zároveň vypracovalo viaceré analýzy dopadov opatrení na zabezpečenie prezenčnej výučby pre žiakov a žiačky zo sociálne znevýhodneného prostredia, ako i dopadov opatrení zavádzajúcich testovanie ako podmienky pre prezenčné vzdelávanie na uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania v oblasti vzdelávania. Stredisko sa angažovalo vo veci obnovy prezenčného vzdelávania na základných a stredných školách pre všetkých žiakov a žiačky bez rozdielu aj v mediálnom priestore (napr. Štúdio TA3, Beáta Babačová o návrate detí do školských lavíc, 06.12.2020).

A.3.5 PODNIKANIE A ĽUDSKÉ PRÁVA

I. Monitorovanie odporúčania z 3. cyklu Univerzálneho periodického hodnotenia k príprave akčného plánu pre oblasť podnikania a ľudských práv

Stredisko sa v septembri 2020 obrátilo na Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR so žiadosťou o poskytnutie informácií o stave implementácie odporúčania Slovenskej republiky implementovať Hlavné zásady OSN pre oblasť podnikania a ľudských práv. Stredisko sa za účelom širšej spolupráce na implementácii

dotknutých odporúčaní stretlo so zástupkyňou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, pani Hanou Kováčovou, riaditeľkou odboru pre ľudské práva a vypracovalo pre potreby ministerstva odbornú analýzu stavu uplatňovania ľudských práv v kontexte podnikania.

A.4 OBČIANSKE A POLITICKÉ PRÁVA

A.4.1 KYBERŠIKANA

I. Okrúhly stôl k problematike kyberšikany a bezpečnosti používania sociálnych sietí

Dňa 23.11.2020 sa Stredisko zúčastnilo okrúhleho stola venovaného téme radikalizácie mládeže, ktorého organizátorom bolo PDCS, o. z. za účasti ďalších mimovládnych organizácií a inštitúcií. Z diskusie vyplynulo, že v roku 2020 bol zaznamenaný enormný nárast v páchaní trestnej činnosti, ktorá úzko súvisí so sexuálnym zneužívaním a vykorisťovaním detí. Mnohé deti ostávali doma, trávili viac času v online priestore, a preto sa stávali obeť výroby detskej pornografie a sexuálneho obťažovania, ktoré spočíva v prijímaní alebo výmene sexuálne explicitných správ prostredníctvom mobilných telefónov alebo emailu, súčasťou ktorých sú neraz záznamy, ktoré obsahujú zábery na intímne časti tela, respektíve sexuálne aktivity. Prevažne ide o ne-

vyžiadané správy, proti ktorým sa deti nevedia účinne brániť. Deti sú podľa diskutérov taktiež vystavované vo zvýšenej miere rôznym hoaxom a dezinformáciám súvisiacich s ochorením COVID-19, jednotlivými zraniteľnými skupinami ako inými spoločenskými témami. Podľa skúseností Strediska a mimovládnych organizácií pracujúcich s mládežou môžu byť okrem internetu aj rodičia alebo iní rodinní príslušníci šíriteľmi hoaxov a dezinformácií. Deti si ešte len rozvíjajú svoje kritické myslenie, a preto pri prijímaní informácií nevedia vždy rozlíšiť ich pravdivosť a objektivitu ich spracovania. Takýto stav môže viesť k radikalizácii, ku zhoršovaniu prístupu a uplatňovaniu ľudských práv a slobôd týchto detí.

II. Vzdelávacie aktivity k problematike kyberšikany a bezpečnosti používania sociálnych sietí

Vzdelávanie o problematike kyberšikany patrí medzi najžiadanejšie témy, ktoré Stredisko štandardne realizuje pre deti a mládež v spolupráci so základnými a strednými školami a taktiež pre pedagogických zamestnancov a zamestnankyne škôl a školských zariadení. V roku 2020 Stredisko realizovalo pre základné a stredné školy 27 aktivít (pre 559 žiakov a žiačok) v téme Šikana a

kyberšikana. Podobne, pre pedagogických zamestnancov a zamestnankyne škôl a školských zariadení Stredisko v roku 2020 realizovalo 3 aktivity pre celkom 32 účastníkov a účastníčok. Podujatia boli realizované v spolupráci s Reedukačným centrom v Hlohovci, Metodicko-pedagogickým centrom v Žiline a Základnou školou s materskou školou v Divinke.

A.4.2 ĽUDSKÁ DÔSTOJNOSŤ A OCHRANA PRED NEĽUDSKÝM ALEBO PONIŽUJÚCIM ZAOBCHÁDZANÍM

I. Výskum k problematike fyzického, psychického a ekonomického násilia na senioroch

Stredisko v mesiacoch november – december zisťovalo prostredníctvom online dotazníka skúsenosti organizácií s diskrimináciou a s násilím páchaným na senioroch. Položky dotazníka vychádzali z platnej legislatívy a boli konzultované s Fórum pre pomoc starších. Cieľom mapovania bolo zistiť do akej miery sa organizácie pracujúce so seniormi stretávajú s prípadmi násilia alebo diskriminácie a v akej podobe či oblasti, ako hodnotia informovanosť a dostupnosť podporných služieb pre obeť násilia a diskriminácie a ďalšie súvisiace otázky. Oslovené boli jednak

organizácie v registri poskytovateľov sociálnych služieb Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ale taktiež mimovládne organizácie a organizácie združujúce seniorov. Výsledky mapovania prispievajú ku komplexnejšiemu obrazu nielen o rozšírenosti násilia alebo diskriminačných praktikách, ale aj o potrebách terénnych sociálnych pracovníkov, komunitných centier a voľnočasových organizácií pre adresnejšie preventívne a podporné služby pre seniorov. Správa bola odovzdaná na interné pripomienkovanie a bude zverejnená v IQ 2020.

B. BUDOVANIE A POSILŇOVANIE KAPACÍT ZAMESTNANCOV A ZAMESTNANKÝŇ STREDISKA

Zamestnancom a zamestnankyniam Strediska bolo počas roku 2020 umožňované kontinuálne prehĺbovanie vedomostí a zručností potrebných na vykonávanie ich práce s cieľom budovať a posilňovať expertné kapacity Strediska, s ohľadom na pandémiu ochorenia COVID-19.

B.1 Účasť na odborných podujatiach a vzdelávacích aktivitách

Zamestnanci a zamestnankyne Strediska sa v roku 2020 zúčastňovali na odborných konferenciách, fórach a iných odborných podujatiach organizovanými na vnútroštátnej aj medzinárodnej úrovni (napr. verejnými aktérmi, mimovládny sektorom, medzinárodnými organizáciami, zahraničnými partnermi, akadémiou), ako aj vzdelávacích aktivitách, a to v oblastiach ich špecializácie alebo podľa individuálnych potrieb a potrieb Strediska.

- Konferencia Participácia žien na trhu práce – benefit pre spoločnosť, The Office for Gender Equality (Croatia), Záhreb, 30.01. - 31.01.2020
- Stretnutie na vysokej úrovni Participácia národných inštitúcií na podporu a ochranu ľudských práv v Európskom mechanizme pre právny štát, ENNHRI, 05.02. - 06.02.2020
- Pochopenie prístupu k znižovaniu a meraniu chudoby založeného na ľudských právach, ENNHRI, 12.02.2020
- Charta diverzity Slovensko, Výročné stretnutie signatárov Charty diverzity Slovensko, 05.03.2020
- Dopady COVID-19 na staršie osoby, ENNHRI, 28.04.2020
- Online seminár Porušovanie ľudských práv osôb so zdravotným postihnutím počas COVID-19, Equinet, 18.05.2020
- Online diskusia Boj proti násiliu na ženách, Euractiv, 22.05.2020
- Online diskusia Ženy a kríza: Zmení pandémia pohľad na ekonomické postavenie žien?, Euractiv, 03.06.2020

- Posilnenie sociálnej ochrany v Európskej únii, ENNHRI, 23.06.2020
- Ľudské práva v novej situácii – pohľady ľudí a skúsenosti v Európskych spoločnostiach ovplyvnených COVID-19, FRA, 24.06. – 25.06.2020
- Stratégie ľudských práv v klimatických sporoch, ENNHRI, 01.09.2020
- Ľudsko-právne dimenzie COVID-19: Skúsenosti a príklady dobrej praxe NHRI, GANHRI, 22.09.2020
- Seminár Spájanie síl v oblasti komunikácie rovnosti a diverzity, ECRI, 28.9. - 29.9.2020
- Valné zhromaždenie, Equinet, 16.10.2020
- Webinár Stratégie a nástroje na znižovanie rodových príjmových rozdielov, CELSI, 23.10.2020
- Zelený reštart slovenskej ekonomiky - Plán obnovy, Euractiv, 23.10.2020
- Webinár – Ľudskoprávna dimenzia COVID-19: rola a skúsenosti NHRI, 28.10.2020
- Úloha a podpora národných inštitúcií na podporu a ochranu ľudských práv v oblasti právneho štátu, demokracie a základných práv, ENNHRI, 09.11.2020
- Workshop Zvýšenie efektívnosti boja proti protiprávnemu profilovaniu, FRA, 10.11.2020
- Webinár Profesia pre neziskový sektor, profesia.sk, 13.11.2020
- Valné zhromaždenie, ENNHRI, 18.11.2020
- Online konferencia Prevencia a monitoring rodovo podmieneného násillia, Office of the Public Defender of Georgia, UN Women, 24.11.2020
- Úloha NHRI a mimovládnych organizácií v procesoch tvorby legislatívy, ODIHR, 26.11.2020
- Webinár Participácia v mechanizmoch OSN: Univerzálne periodické hodnotenie, Equinet, 26.11.2020
- Tretie doplňujúce stretnutie k ľudskej dimenzii: Sloboda náboženského vyznania a úloha digitálnych technológií a mimovládnych organizácií v zlepšovaní uplatniteľnosti tohto práva pre všetkých, ODIHR, 27.11.2020
- Valné zhromaždenie, GANHRI, 3.12. - 4.12.2020
- 16 dní aktivizmu proti násilliu páchanému na ženách, ODHIR, 09.12.2020
- Online seminár Úloha NHRI v čase núdzového stavu, ODIHR – ENNHRI, 11.12.2020
- Umelá inteligencia Európskym spôsobom: Ochrana ľudských práv v čase umelej inteligencie, FRA, 14.12.2020
- Klimatická zmena: Dobré skúsenosti a príležitosti pre budúcu spoluprácu s občianskou spoločnosťou, ENNHRI, 15.12.2020

B.2 Letná akadémia Strediska

Stredisko v roku 2020 zorganizovalo v poradí 3. ročník Letnej akadémie Strediska. Letná akadémia Strediska reflektuje na rozširujúci sa okruh aktivít Strediska a špecializovanie zamestnancov a zamestnankyň na určité oblasti, činnosti a zručnosti. Interné školenie malo za cieľ vzájomné odovzdanie vedomostí medzi zamestnancami a zamestnankyňami Strediska, čím efektívne prispieva k posilneniu personálnych kapacít.

Na letnej akadémii Strediska vystúpil s prednáškou novinár pán Vladimír Šnidl s príspev-

kom o tom, ako spolupracovať s médiami, ako tvoriť a prezentovať tlačové výstupy a konferencie a ako možno prispievať do médií prostredníctvom blogu alebo hostovania. Po ňom nasledovala prednáška PR expertky pani Labajovej o budovaní značky, zviditeľňovaní sa a plánovaní komunikačných kampaní. Legislatívny proces priblížila vo svojom príspevku expertka Ministerstva zdravotníctva SR pani Zuzana Motajová Földesová. Záver Letnej akadémie bol venovaný praktickému workshopu k monitoringu médií od spoločnosti Slovakia Online.

B.3 Členstvo v expertných pracovných skupinách na vnútroštátnej úrovni

Zamestnanci a zamestnankyne Strediska v roku 2020 aktívne plnili úlohy spojené s členstvom v Rade vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a jej jednotlivých výboroch, v ktorých Stredisku vyplýva členstvo na základe ich štatútov. Zároveň Stredisko bolo zapojené do pracovných skupín, ktorých zameranie sa vzťahuje na oblasť jeho mandátu a flexibilne reagovalo v prípade vzniku nových pracovných skupín.

- Výbor pre rodovú rovnosť Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny, zasadnutie dňa 01.12.2020
- Výbor pre osoby so zdravotným postihnutím Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny, zasadnutie dňa 04.12.2020
- Výbor pre deti a mládež Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, zasadnutie dňa 08.12.2020
- Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny, zasadnutie dňa 23.01.2020, 28.07.2020, 09.09.2020.
- Rada vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť, zasadnutie dňa 02.10.2020
- Poradná komisia splnomocnenkyne vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity pre prípravu, revíziu a aktualizáciu Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov, tvorbu a implementáciu jej akčných plánov, monitorovanie a hodnotenie, zasadnutie dňa 22.07.2020.
- Výbor pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerance (VRAX), zasadnutie dňa 07.02.2020, 09.07.2020
- Pracovná skupina k príprave dokumentov - Národný akčný plán pre prevenciu a elimináciu násilia na ženách 2020 - 2025, Celoštátna stratégia rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí v Slovenskej republike a Akčný plán rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí na roky 2020 - 2025, Odbor rovnosti žien a mužov a rovnosti príležitostí, MPSVaR SR, online stretnutie dňa 12.09., 28.09., 14.10. a 04.12.2020
- Pracovná skupina „Marginalizované rómske skupiny“ k Integrovannej územnej stratégii BBSK, online stretnutie dňa 09.10.2020
- Tematická pracovná skupina „Zamestnanosť“ k príprave dokumentu Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, stretnutie dňa 12.08.2020 (Bratislava) a 09.09.2020 (Košice)
- Tematická pracovná skupina „Bývanie“ k príprave dokumentu - Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, stretnutie dňa 13.08.2020 (Bratislava), 10.09.2020 (Bratislava), 01.10.2020 (Košice)
- Tematická pracovná skupina „Vzdelávanie“ k príprave dokumentu - Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, stretnutie dňa 05.08.2020 (Bratislava), 07.10.2020 (Zoom)
- Tematická pracovná skupina „Nediskriminácia“ k príprave dokumentu - Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, stretnutie dňa 21.08.2020 (Bratislava), 11.09.2020 (Bratislava)

B.4 Členstvo v expertných pracovných skupinách na medzinárodnej úrovni

Zamestnankyne a zamestnanci Strediska sa aktívne podieľali na plnení úloh, ktoré Stredisku vyplývajú z členstva v medzinárodných sieťach, a to Globálnej aliancie národných inštitúcií na podporu a ochranu ľudských práv (GANHRI), Európskej siete národných inštitúcií na podporu a ochranu ľudských práv (ENNHRI) a Európskej siete národných antidiskriminačných orgánov (Equinet).

Účastou na pracovných skupinách a plnením úloh vyplývajúcich Stredisku z členstva v sieti ENNHRI a Equinet budovali technické kapacity Strediska, zastupovali Stredisko na expertných online podujatiach a okrúhlych stoloch, šírili príklady dobrej praxe Strediska a poskytovali informácie o stave uplatňovania ľudských práv a základných slobôd na Slovensku, podporovali udržiavanie a budovanie dobrých vzťahov medzi Strediskom a inými členskými organizáciami siete ENNHRI, ako i inými zainteresovanými aktérmi v oblasti podpory a ochrany ľudských práv na Európskej úrovni.

V roku 2020 bolo Stredisko zastúpené v štyroch pracovných skupinách, ktoré sú súčasťou siete ENNHRI, a to v (i) právnej pracovnej skupine (Legal WG), (ii) pracovnej skupine pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva (Economic, Social and Cultural Rights WG), (iii) komunikačnej pracovnej skupine (Communication WG), (iv) pracovnej skupine pre oblasť podnikania a ľudských práv (Business and Human Rights WG) (v) úzkej pracovnej skupine pre právny štát (Rule of Law CG). V rámci platformy ENNHRI sa Stredisko podieľalo na nastavovaní nového Európskeho mechanizmu pre právny štát, ktorý predstavuje ročný dialóg medzi Európskou komisiou, Európskym parlamentom, Radou Európskej únie, členskými štátmi Európskej únie i ďalšími kľúčovými aktérmi. Jeho cieľom je vyhodnocovať úroveň právneho štátu v jednotlivých členských

štátoch Európskej únie. V rámci tohto mechanizmu sa Stredisko autorsky podieľa na správe národných inštitúcií na podporu a ochranu ľudských práv o stave právneho štátu v jednotlivých členských štátoch Európskej únie.

V roku 2020 bolo Stredisko zastúpené aj v šiestich pracovných skupinách, ktoré sú súčasťou siete Equinet, a to v (i) pracovnej skupine pre komunikačné stratégie (Communication Strategies and Practices WG), (ii) pracovnej skupine pre antidiskriminačné právo (Equality Law WG), (iii) pracovnej skupine pre rodovú rovnosť (Gender Equality WG), (iv) pracovnej skupine pre tvorbu politík (Policy Formation WG), (v) pracovnej skupine pre výskum a zber dát (Research and Data Collection WG), (vi) pracovnej skupine pre štandardy národných antidiskriminačných orgánov (Standards for Equality Bodies WG). Stredisko sa podieľalo na viacerých diskusných príspevkoch, a to (i) Národné antidiskriminačné orgány pracujúce na v oblasti práv a diskriminácie transrodových osôb a intersex osôb, vypracovaný pracovnou skupinou pre rodovú rovnosť, (ii) Primerané opatrenia v oblasti zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím, vypracovaný pracovnou skupinou pre antidiskriminačné právo. Stredisko sa taktiež zapojilo do pravidelného monitorovania sťažností na Európskom súde pre ľudské práva, ktoré namietali porušenie článku 14 Európskeho dohovoru pre ľudské práva a základné slobody a spolupracovalo na amicus curiae podaní siete Equinet vo veci Franc Toplak proti Slovenskej republike a Iztok Mrak proti Slovinsku, v ktorých bola namietaná diskriminácia osôb so zdravotným postihnutím v prístupe k volebnému právu z dôvodu neprístupnosti volebných miestností pre osoby využívajúce kompenzačné pomôcky.

B.5 Budovanie expertnej knižnice Strediska

Pre interné potreby zamestnancov a zamestnankýň bol priebežne budovaný a aktualizovaný knižničný fond. Celkovo pribudlo do knižničného fondu knižnice Strediska 59 dokumentov, z toho darom boli získané 3 publikácie.

Stredisko autorsky a edične pripravilo a vydalo 2 tituly:

1. Správa o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2019 [online]. Bratislava: Slovenské národné Stredisko pre ľudské práva, 2020. 263 s. ISBN 978-80-99917-07-2.
([Sprava-o-LP-v-SR-za-rok-2019.pdf \(snslp.sk\)](#))
2. Správa o dodržiavaní ľudských práv vrátane zásady rovnakého zaobchádzania v Slovenskej republike za rok 2019: Metodika zberu dát pre monitoring ľudských práv a diskriminácie. Bratislava: Slovenské národné Stredisko pre ľudské práva, 2020. 143 s. ISBN 978-80-99917-08-9.

Jeden titul bol vydaný v spolupráci s Nadáciou Pontis v rámci projektu PRODISLO:

1. Úvod do manažmentu diverzity a rovnakého zaobchádzania. Príručka pre školiteľov. Bratislava: Slovenské národné Stredisko pre ľudské práva, 2020. 73 s. ISBN 978-80-99917-09-6

C. KOMUNIKÁCIA

Stredisko v rámci propagácie svojej činnosti vypracovalo Komunikačný plán, v ktorom boli nastavené hlavné ciele a nástroje komunikácie s verejnosťou na rok 2020. Plán bol nastavený flexibilne so zreteľom na schopnosť reagovať nad rámec plánovaného obsahu pre vymedzené cieľové skupiny s konkrétnymi cieľmi. Komunikačné aktivity boli hodnotené priebežne počas ich trvania, ako aj v čase ich ukončenia na základe hodnotiacich kritérií a ukazovateľov, a to interne v rámci personálnych kapacít Strediska.

Stredisko sa muselo prispôbiť vzniknutej situácii v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 a postupne presunúť väčšiu časť komunikácie do online priestoru. Stredisko počas roka pravidelne informovalo o svojej činnosti na sociálnych sieťach (Facebook, Instagram), ako aj formou tlačových správ.

Stredisko pokračovalo vo vydávaní pravidelného Newsletteru, ktorý vychádzal v periodicite každé dva mesiace. Newsletter bol zverejňovaný na webovej stránke Strediska ([www.snslp.sk](#)) a bol šírený prostredníctvom sociálnych sietí. Bol zverejnený aj v anglickom jazyku.

Pre zvyšovanie povedomia o ľudských právach, nediskriminácii a činnosti Strediska boli využí-

té sociálne siete. Prostredníctvom účtov založených na sociálnych sieťach sa distribuovali výstupy Strediska na základe plánu príspevkov. Obsah sociálnych sietí slúžil nielen na informovanie o výstupoch Strediska a aktuálnom dianí na Slovensku, ale mal vzbudiť u ľudí záujem zapojiť sa do diskusie o ľudských právach, problematike dodržiavania ľudských práv a nediskriminácie. Štatistiky používania sociálnych sietí sú popísané v ďalšej časti.

Na webovej stránke Strediska ([www.snslp.sk](#)) bolo za rok 2020 uverejnených celkom 87 príspevkov. Webová stránka v súčasnosti sprostredkúva návštevníkom informácie o aktivitách Strediska a jeho vyjadreniach k aktuálnym témam týkajúcim sa ľudských práv na Slovensku. Webová stránka mala nefunkčné možnosti analytiky návštevnosti, z toho dôvodu nie sú tieto štatistiky uvádzané.

V roku 2020 sa z dôvodu alarmujúceho stavu funkčnosti webovej stránky začala jej rekonštrukcia. Na základe zostavených požiadaviek sme do výberového konania oslovili 12 firiem, z ktorých vzišla víťazná firma ingit, s.r.o. Spustenie zrekonštruovanej stránky bolo naplánované na rok 2021.

Účet Strediska na sociálnej sieti Facebook za rok 2020 získal 758 nových fanúšikov. Celkový počet fanúšikov stúpol na 2785, čo predstavuje nárast o 37,4 %. Počet príspevkov zdieľaných na účte bol 128.

Príspevky boli pridávané ako reakcie na aktuálnu udalosť týkajúcu sa ľudských práv na Slovensku a taktiež slúžili na propagáciu aktivít Strediska a jeho poslania ako národnej inštitúcie na ochranu ľudských práv. Počty 5 najúspešnejších príspevkov sú uvedené v tabuľke č. 8.

Viditeľnosť určitých príspevkov bola podporovaná prostredníctvom sponzoringu kampaní, ktorých bolo 11. Potreba platenia kampaní vyplýva z povahy stránky, ktorá sťažuje možnosť získavania interakcie zo strany používateľov organicky,

teda bez zaplatenia reklamy. Počet kampaní cieľených na zvýšenie počtu fanúšikov stránky bol 4. Išlo o sprievodné aktivity v podobe zorganizovaných súťaží ku kampaniam Medzinárodný deň Rómov a Za pekné pondelky. Pre Facebook účet bolo týmto spôsobom získaných 248 fanúšikov. Počet kampaní na zvýšenie viditeľnosti a príspevku bolo 8. Išlo o zbieranie údajov do troch rôznych dotazníkov a vďaka sponzoringu malo možnosť ich spolu vidieť až 44 294 užívateľov. Okrem nárastu návštevníkov sa zapríčinili o zvýšenie interakcie zo strany užívateľov, ktorí sa mohli vyjadrovať k téme ľudských práv a nediskriminácie.

K 31.12.2020 mal účet Strediska na stránke Instagram (link na účet: www.instagram.com/strediskopreludskeprava) spolu 520 fanúšikov.

Tabuľka 8 – Päť najúspešnejších príspevkov na Facebookovom účte Strediska podľa dosahu

názov	dosah príspevku	reakcie, komentáre, zdieľania a ďalšie interakcie
Celoplošné testovanie	42 024	569
Fotosúťaž k Medzinárodnému dňu Rómov	13 077	223
Súťaž Za pekné pondelky	8 890	101
Podporujeme mimovládky	5 756	167
Podcast NoPráve - Povstanie pokračuje	4 142	88

V priebehu roka 2020 získalo konto Strediska 281 nových užívateľov a uverejnilo sa 148 príspevkov, týkajúcich sa zväčša Strediska a jeho aktivít. Počet videní počas roka 2020 stúpol o 20 % a dosiahol počet vyše 49 000 videní.

Na stránke Youtube v roku 2020 pribudlo 8 videí (link na účet: <https://www.youtube.com/channel/UCorDLvJWMdaOFKt84rR3L2Q>). Účet slúži ako úložisko videí, ktoré Stredisko zdieľa na ostatných sociálnych médiách, preto sa štatistiky nemusia zhodovať s celkovým dosahom na ľudí. Štyri videá boli súčasťou kampane

Za pekné pondelky (link na playlist: [Za pekné pondelky - YouTube](#)) a boli vytvorené reklamnou agentúrou spolupracujúcou na projekte PRODISLO. Ďalšie dve videá (link na playlist: [Na Prvú - YouTube](#)) boli vytvorené do série Na Prvú a boli produkované profesionálnym kreatívnym štúdiom. Jedno video (link: <https://youtu.be/5z2-MwgfC4k>) bolo vydané pri príležitosti 10. výročia Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Jedno video (link: <https://youtu.be/Oj4O6oRcB0c>) bolo vydané ako reakcia na aktuálne dianie v rámci politickej iniciatívy vo veci umelého prerušenia tehotenstva.

V roku 2020 Stredisko okrem iného pokračovalo v podcaste NoPráve, v ktorom sa spolu so zaujímavými hosťami a hosťkami pozrelo ľudskoprávnou optikou na témy spoločenskej diskusie, antifašizmu, migrácie, spravodlivosti umelej inteligencie, marginalizovaných komunit a medzináboženskej tolerance. Po úspešnej voľbe novej výkonnej riaditeľky podcasty pokračovali v mierne zmenenom formáte, kde prišlo k spojeniu nahrávania podcastu s neformálnymi stretnutiami so strategickými partnermi za účelom preskúmania možností ďalšej spolupráce. Pozvanie na rozhovor prijali, okrem novej výkonnej riaditeľky, aj koordinátorka kampane Zastavme násilie na ženách, Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím, Komisárka pre deti, ale aj Verejná ochrankyňa práv a štátny tajomník Ministerstva spravodlivosti SR. Za rok 2020 Stredisko aj napriek komplikáciám vydalo 12 dielov podcastu NoPráve.

Zoznam podcastov:

- „Spoločenská diskusia“
hostia: Tomáš Kriššák OSF, Katarína Strýčková
publikované: 11.02.2020
downloads: 25
- „Nou Práve“
hostia: Eva Riečanská, Kamil Green – Bratislava bez náckov
publikované: 28.02.2020
downloads: 130
- „Cez hranice“
hostia: Zuzana Vatráľová – IOM, Michaela Pobudová – OZ Mareena
publikované: 20.03.2020
downloads: 45
- „Rómsky problém – ľudské riešenia“
hostia: Barbora Mistríková – OZ Divé Maky, Vlado Rafael - EduRoma
publikované: 09.04.2020
downloads: 84
- „E-tika“
hostia: Vladimír Pikus – E-tiketa, Andrea Cox - DigiQ
publikované: 22.05.2020
downloads: 76
- „Ľudské práva v náboženstvách“
hostia: Dávid Marcel – OZ Signum, Jozef Lenč – Islamonline.sk
publikované: 02.10.2020
downloads: 62
- „Som pripravená“
hostia: Silvia Porubánová
publikované: 28.10.2020
downloads: 62
- „Zastavme násilie na ženách, ale už aj“
hostia: Viera Böttcher
publikované: 25.11.2020
downloads: 48

- „Debarierizácia spoločnosti“
hostia: Zuzana Stavrovská – Komisárka pre práva osôb so zdravotným postihnutím
publikované: 04.12.2020
downloads: 31
- „Ľudské práva spájajú“
Hostia: Michal Luciak – štátny tajomník Ministerstva spravodlivosti SR
Publikované: 10.12.2020
Downloads: 34
- „Najlepší záujem človeka“
hostia: Viera Tomanová – Komisárka pre práva detí
publikované: 18.12.2020
downloads: 36
- „Self-evident truths“
hostia: Mária Patakyová – Verejná ochrankyňa práv
publikované: 22.12.2020
downloads: 55

V roku 2020 sa SNSLP podarilo „preniknúť“ aj do printových a elektronických médií. Len za november a december 2020 evidujeme cca 15 mediálnych výstupov. Stredisko v roku 2020 vydalo 18 tlačových správ, ktoré reagovali na aktuálne medializované prípady diskriminácie, na

predkladanú legislatívu – najmä v oblasti reprodukčných práv a zdravotnej starostlivosti, ale aj na nerovné zaobchádzanie počas pandémie, na dostupnosť vzdelávania alebo ústavnosť navrhovanej štartovacej mzdy.

Zoznam tlačových správ:

- „Získava mládež na školách informácie o sexuálnom a reprodukčnom zdraví?“
- publikované: <http://www.snslp.sk/wp-content/uploads/TS-informovanost-o-sexualnom-a-reprodukcnom-zdravi.pdf>
- dátum: 30.01.2020
- Odmietanie prijatia Istanbulskeho dohovoru má reálne obete
- publikované: <http://www.snslp.sk/wp-content/uploads/TS-Odmietanie-prijatia-Istanbulskeho-dohovoru-ma-realne-obete.pdf>
- dátum: 14.02.2020
- Otvorený list – nedovoľme, aby nám vírus zobral našu ľudskosť
- publikované: <http://www.snslp.sk/wp-content/uploads/TS-otvoreny-list-nedovolme-aby-nam-virus-zobral-nasu-ludskost.pdf>
- dátum: 25.03.2020
- Kritika podpisu koalície zmluvy v jej súčasnom znení
- publikované: <http://www.snslp.sk/wp-content/uploads/TS-kritika-podpisu-koalicnej-zmluvy-v-jej-sucasnom-zneni.pdf>
dátum: 03.04.2020
- Medzinárodný deň Rómov ako príležitosť na oslavu rómskej kultúry
- publikované: <http://www.snslp.sk/wp-content/uploads/TS-MDR-ako-prilezitost-na-oslavu-romskej-kultury.pdf>
- dátum: 08.04.2020
- „Poskytovanie zdravotnej starostlivosti má svoje pravidlá, aj v čase svetovej pandémie“
- publikované: <https://www.nierakovine.sk/clanok/2020-04-poskytovanie-zdravotnej-starostlivosti-ma-svoje-pravidla-aj-v-case-svetovej-pandemie>
- dátum: 28.04.2020
- „Slovenská republika zlyháva – Rómovia opätovne obeťami policajného násillia?“
- publikované: <http://www.snslp.sk/wp-content/uploads/TS-%E2%80%93-Romovia-opatovne-obe-tami-policajneho-nasillia.pdf>
- dátum: 29.04.2020

- „Slovenské národné stredisko pre ľudské práva vo svojej správe za rok 2019 poukazuje na nedostatky v ochrane ľudských práv na Slovensku“
 - publikované: <http://www.snslp.sk/wp-content/uploads/TS-Sprava-o-LP-za-rok-2019.pdf>
 - dátum: 05.05.2020
- „Zdravie musí byť chránené v čo najširšom možnom rozsahu“
 - publikované: <http://www.snslp.sk/wp-content/uploads/TS-zdravie-musi-byt-chranene-v-co-naj-sirsom-moznom-rozsahu.pdf>
 - dátum: 06.05.2020
- „Umelé prerušenie tehotenstva“
 - publikované: <https://www.webnoviny.sk/stredisko-pre-ludske-prava-upozornuje-na-porusovanie-prav-zien-kritizuje-navrh-y-zakonov-zakazujice-interupcie/>
 - dátum: 18.06.2020
- „Nesystematické a disproporčné zmeny legislatívy prístupu k umelému prerušeniu tehotenstva“
 - publikované: <https://nazory.pravda.sk/analyzy-a-postrehy/clanok/557636-zle-navrh-y-legislativnych-zmien/>, <https://www.teraz.sk/slovensko/snslp-legislativne-zmeny-zakona-o-in/481187-clanok.html>
 - dátum: 17.07.2020
- „Štartovacia mzda je v rozpore s ústavnou garanciou zamestnanca na odmenu, ktorá nebude nižšia ako minimálna mzda“
 - publikované: <https://www.finreport.sk/agenturne-spravy/startovacia-minimalna-mzda-je-protiustavna-upozornuje-slovenske-narodne-stredisko-pre-ludske-prava/>, <https://www.extraplus.sk/clanok/startovacia-mzda-je-protiustavna>
 - dátum: 24.07.2020
- „Slovenské národné stredisko pre ľudské práva má novú výkonnú riaditeľku“
 - publikované: http://www.snslp.sk/wp-content/uploads/TS_nova-vykonna-riaditelka.pdf
 - dátum: 25.09.2020
- „Tisíciky dôchodcov sa nevedia dostať ku svojim dôchodkom pre chybu v opatreniach na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19“
 - publikované: <https://www.cas.sk/clanok/1048192/zufali-penzisti-sa-obratili-na-stredisko-pre-ludske-prava-nevieme-sa-dostat-k-svojim-dochodkom-na-poste/>, <https://www.extraplus.sk/clanok/dochodcovia-sa-nevedia-dostat-k-svojim-dochodkom>
 - dátum: 05.11.2020
- „Vláda znevýhodňuje 22,2 milióna poistencov súkromných zdravotných poisťovní“
 - publikované: http://www.snslp.sk/wp-content/uploads/TS_vseobecnazdravotna.pdf
 - dátum: 13.11.2020
- „Verejná výzva Konferencii biskupov Slovenska“
 - publikované: <https://www.interez.sk/slovenski-biskupi-propagovali-konferenciu-o-liecen-i-homo-sexuality-v-jej-uvode-vystupila-aj-anna-zaborska/>, <https://www.tasr.sk/tasr-clanok/TASR:20201126T-BB00291>
 - dátum: 26.11.2020
- „Výzva na znovu zavedenie prezenčnej formy vzdelávania na druhom stupni základných škôl a stredných škôl“
 - publikované: <https://dennikn.sk/blog/2171798/pravnici-a-pravnick-y-sposob-akym-su-zatvorene-skoly-nie-je-primerany-a-zakonnost-je-otazna-otvorit-len-vybrane-skoly-je-diskriminacia/>
 - dátum: 26.11.2020
- „Vyjadrenie Slovenského národného strediska pre ľudské práva k aktuálnemu stavu v oblasti vzdelávania na základných a stredných školách“
 - publikované: <https://www.ozpsav.sk/sk/Aktuality/udalosti-oznamy/odborne-stanovisko-slovenskeho-narodneho-strediska-pre-ludske-prava.alej>
 - dátum: 09.12.2020

IV. FINANČNÉ HOSPODÁRENIE

Ministerstvo financií SR doručilo Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva (ďalej len „Stredisko“) listom zo dňa 11.12.2019 pod č. MF/019676/2019-442 záväzný limit dotácie zo štátneho rozpočtu na rok 2020 na financovanie jeho činnosti v celkovej sume 797 822 eur, z toho na bežné výdavky v sume 797 822 eur.

Tento záväzný limit bol rozpracovaný do rozpočtu Strediska na jednotlivé položky, zaevidovaný na Ministerstve financií SR a schválený Uznesením Správnej rady Strediska č. 624.

Stredisko hospodári s finančnými prostriedkami a vedie účtovníctvo podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

a v súlade s Opatrením MF SR, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky č. MF/16786/2007-31.

Stredisko je v rozpočtovej schéme Ministerstva financií SR zaradené medzi „ostatné subjekty verejnej správy“ a podľa pokynu Ministerstva financií SR č. MF/27059/2008-311 je povinné predkladať na hodnotenie plnenia rozpočtu verejnej správy súvahu, výkaz ziskov a strát a ďalšie požadované výkazy Ministerstvu financií SR a Štátnej pokladnici.

Príjmy Slovenského národného strediska pre ľudské práva

Príjmy Strediska v roku 2020 tvorili:

- A. Dotácia zo štátneho rozpočtu vo výške 797 822 eur na bežné výdavky.
Dotácia na bežné výdavky bola určená v súlade s článkom 3 Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a Organizáciou spojených národov o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva (č. 29/1995 Z. z.) a podľa § 2 ods. 2 zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov na financovanie prevádzky Strediska, vrátane jeho regionálnych kancelárií a na financovanie činností, ktoré Stredisko plní zo zákona, t.j. na úlohy v oblasti ľudských práv a základných slobôd a v oblasti dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania.
- B. Grant z prostriedkov Európskej komisie vo výške 124 737 eur (čerpanie k 31.12.2020 je 42 490,99€). Projekt Stredisko realizuje do 31.12.2021, a teda do tohto obdobia je oprávnené čerpať zvyšných 82 246,01€ z poskytnutej dotácie.
- C. Ostatné príjmy – Iné - náhrada trov konania úspešnej strane sporu vo výške 2 170,54€.
- D. Ostatné príjmy – Z refundácie (zahraničných pracovných ciest v rámci Equinet a ENNHRI) vo výške 490,24€.

Výdavky Slovenského národného strediska pre ľudské práva

Bežné výdavky hradené z prostriedkov Štátneho rozpočtu boli vo výške 793 740,75 eur, čo predstavuje čerpanie 99,49 %.

Jednotlivé položky ekonomickej rozpočtovej klasifikácie boli čerpané v nasledovnej výške:

- 610 – mzdy, platy a ostatné os. vyrovnania boli čerpané vo výške 353 193,56 eur (94,08 %)
- 620 – poistné a príspevkov do poisťovní bolo čerpané vo výške 118 148,80 eur (87,71 %)
- 631 – cestovné náhrady boli čerpané vo výške 3 282,81 eur (27,24 %)
- 632 – energia, voda a komunikácie boli čerpané vo výške 26 609,88 eur (108,39 %)
- 633 – materiál bol čerpaný vo výške 60 006,55 eur (246,33 %)
- 634 – dopravné bolo čerpané vo výške 5 345,52 eur (71,88 %)
- 636 – nájom bol čerpaný vo výške 95 257,94 eur (100,54 %)
- 637 – služby boli čerpané vo výške 128 326,02 eur (suma zahŕňa aj služby spojené s ďalšou údržbou výpočtovej techniky) (106,6 %)
- 642 – náhrady mzdy a platu a odstupného boli čerpané vo výške 569,67 eur (47,47 %)
- 649 – členské príspevky medzinárodným organizáciám boli čerpané vo výške 3 000 eur (100,00 %).

Celková suma nespotrebovaných prostriedkov zo štátneho rozpočtu výške 6742,03 eur, v tom nepoužitá dotácia na bežné výdavky vo výške 4 081,25 eur a nespotrebované ostatné príjmy (292027 a 292019) v celkovej výške 2 660,78 eur,

bude poukázaná na účet Ministerstva financií SR v súlade s Pokynom Ministerstva financií Slovenskej republiky na zúčtovanie finančných vzťahov so štátnym rozpočtom za rok 2020.

Kapitálové výdavky

Suma 120 eur nepoužitej dotácie na kapitálové výdavky z roku 2019 môže byť prenesená a dočerpaná v rámci nasledujúcich 2 rokov, teda do 31.12.2021. Nakoľko sa použitie prostriedkov z dotácie na kapitálové výdavky vykazuje naraz, celá dotácia vo výške 17 500 eur bola presunutá na použitie v roku 2021.

Celkové čerpanie dotácie zo štátneho rozpočtu na rok 2020 na financovanie činnosti Strediska bolo vo výške 99,49 %.